

BELGISCHE SENAAT**ZITTING 1997-1998**

30 JUNI 1998

**Wetsontwerp betreffende
de beslechting van fiscale geschillen**

*Evocatieprocedure***AMENDEMENTEN****Nr. 8 VAN DE HEER D'HOOGHE**

Art. 10bis (nieuw)

Een artikel 10bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 10bis. — In artikel 333 van hetzelfde Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) *In het tweede lid de woorden «bedoeld in artikel 354, eerste lid,» vervangen door de woorden «bedoeld in artikel 354, eerste en tweede lid, en in artikel 358, § 1, 1°, 2°, 3° en 4°,»;*

B) *Het derde lid doen vervallen.»*

Verantwoording

In de huidige procedure kan de administratie een aanvullende onderzoekstermijn verkrijgen op voorwaarde dat de belasting-

*Zie:***Gedr. St. van de Senaat:****1-966 - 1997/1998:**

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nrs. 2 tot 4: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE**SESSION DE 1997-1998**

30 JUIN 1998

**Projet de loi relative
au contentieux en matière fiscale**

*Procédure d'évocation***AMENDEMENTS****Nº 8 DE M. D'HOOGHE**

Art. 10bis (nouveau)

Insérer un article 10bis (nouveau), libellé comme suit:

«Art. 10bis. — À l'article 333 du même Code sont apportées les modifications suivantes :

A) *Au deuxième alinéa, les mots «prévu à l'article 354, alinéa 1er,» sont remplacés par les mots «prévu aux articles 354, premier et deuxième alinéas, et 358, § 1er, 1°, 2°, 3° et 4°,»;*

B) *Le troisième alinéa est supprimé.»*

Justification

Dans la procédure actuelle, l'administration peut obtenir un délai d'investigation supplémentaire à la condition de notifier au

*Voir:***Documents du Sénat:****1-966 - 1997/1998:**

Nº 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

Nºs 2 à 4: Amendements.

plichtige voorafgaand en schriftelijk op de hoogte wordt gebracht van de bijzonderheden van de aanwijzingen die deze verlenging noodzaken. Deze verplichting is voorgeschreven op straffe van nietigheid van de aanslag.

Het is echter net door het verrichten van bijkomend onderzoek dat de fiscus nauwkeurige aanwijzingen van fraude kan inzamelen. De bepaling heeft dus veel weg van een vicieuze cirkel: ofwel begint de administratie met een onderzoek om nauwkeurige aanwijzingen van fraude in te zamelen, maar dan schendt ze de verplichting om voorafgaandelijk de belastingplichtige in te lichten; ofwel stuurt ze op basis van de summiere informatie die ze reeds heeft een bericht aan de belastingplichtige om hem in kennis te stellen van toekomstige onderzoeksdaaden maar dan repliceert de belastingplichtige dat de voorafgaande kennisgeving niet voldoende nauwkeurig is.

Het voorstel dat in dit amendement vervat zit, wil dus het onderscheid tussen de gewone en de verlengde aanslagtermijn behouden, maar het derde lid van artikel 333 WIB, doen vervallen, zodat de verplichting van de voorafgaande nauwkeurige kennisgeving van aanwijzingen van fraude niet meer als gevolg heeft dat *de facto* de administratie gemuilkorfd wordt in de strijd tegen de fiscale fraude.

De onderzoeks machten zullen daarnaast ook bij de toepassing van de bijzondere aanslagtermijnen gelden. Momenteel geven de bijzondere aanslagtermijnen in artikel 358 WIB, de fiscus niet het recht om bijkomend onderzoek te verrichten. De administratie moet het nu dus stellen met gegevens die blijken uit bijvoorbeeld de inlichtingen uit het buitenland en die zijn dikwijls onvoldoende gespecificeerd. Dit vloeit voort uit het feit dat artikel 333 WIB, slechts verwijst naar artikel 354 WIB, en niet naar artikel 358.

Nr. 9 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 18

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot artikel 354 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 aanvullen met een 1^obis, luidende:

« 1^obis. Het tweede lid wordt aangevuld met een tweede zin, luidende :

« Ingeval van niet-aangifte wordt voor de toepassing van dit artikel onweerlegbaar vermoed dat zulks gedaan is met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden. »

Verantwoording

De verlengde aanslagtermijn die wordt ingesteld in het bewuste tweede lid van artikel 354 veronderstelt dat de administratie kan aantonen dat er bij de belastingplichtige een bedrieglijk opzet of het oogmerk te schaden aanwezig was. Onder druk van onder andere het legaliteitsbeginsel wordt deze bepaling uiterst restrictief geïnterpreteerd door de rechtspraak. Het bewijs van «kennelijke fraude» dat zij vereist, betekent dat de wetsovertreding moet gepaard gaan met een bewijs van een duidelijk intentieel element. «Nalatigheid», «materiële vergissing», «onjuistheid te goeder trouw» worden in deze materie vrij licht aanvaard als verschoning. Dit leidt in de praktijk tot de onbruikbaarheid van deze bepaling in de strijd tegen de fiscale fraude.

Jacques D'HOOGHE.

préalable et par écrit au contribuable les indices précis qui nécessitent cette prorogation. Cette obligation est prescrite à peine de nullité de l'imposition.

Or, c'est précisément en effectuant des investigations supplémentaires que le fisc pourra recueillir des indices précis de fraude. La disposition ressemble donc fort à un cercle vicieux : ou bien l'administration commence par une investigation destinée à recueillir des indices précis de fraude, mais alors elle transgresse l'obligation d'informer préalablement le contribuable ; ou bien, sur la base des informations sommaires qu'elle possède déjà, elle envoie un avis au contribuable pour l'informer de futurs actes d'investigation, auquel cas le contribuable répliquera que la notification préalable n'est pas suffisamment précise.

La proposition contenue dans le présent amendement vise donc à maintenir la distinction entre le délai d'imposition ordinaire et le délai prorogé, tout en supprimant le troisième alinéa de l'article 333 CIR, de telle sorte que l'obligation de notification préalable et précise d'indices de fraude n'ait plus pour conséquence de bâillonner *de facto* l'administration dans la lutte contre la fraude fiscale.

D'autre part, les pouvoirs d'investigation vaudront aussi en cas d'application de délais particuliers d'imposition. Actuellement, les délais particuliers d'imposition de l'article 358 CIR n'autorisent pas le fisc à effectuer des investigations supplémentaires. L'administration doit se contenter pour l'instant d'éléments résultant, par exemple, des renseignements venant de l'étranger et qui sont souvent insuffisamment spécifiés. Cela est dû au fait que l'article 333 CIR ne fait référence qu'à l'article 354 CIR, et non à l'article 358.

Nº 9 DE M. D'HOOGHE

Art. 18

Compléter les modifications proposées à l'article 354 du Code des impôts sur les revenus 1992 par un 1^obis, libellé comme suit :

« 1^obis. Le deuxième alinéa est complété par une deuxième phrase, rédigée comme suit :

« En cas d'absence de déclaration, il est irréfutablement présumé, pour l'application du présent article, que c'est dans une intention frauduleuse ou une intention de nuire. »

Justification

La prorogation du délai d'imposition prévue à cet alinéa 2 de l'article 354 suppose que l'administration puisse démontrer qu'il y avait dans le chef du contribuable une intention frauduleuse ou l'intention de nuire. Sous la pression, notamment, du principe de la légalité, la jurisprudence interprète cette disposition de manière très restrictive. La preuve de «fraude manifeste» qu'elle exige signifie que l'infraction à la loi doit aller de pair avec la preuve d'un élément intentionnel évident. La «négligence», l'«erreur matérielle» ou l'«inexactitude de bonne foi» sont très facilement admises comme excuses en cette matière. Il en résulte qu'en pratique, cette disposition est inutilisable dans la lutte contre la fraude fiscale.

Nr. 10 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 9

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

In het kader van het parlementair debat over het wetsontwerp betreffende de beslechting van fiscale geschillen, heeft de kamercommissie voor Financiën het amendement nr. 58 van volksvertegenwoordigers Schoeters en Suykens goedgekeurd.

Het aangenomen amendement nr. 58, thans artikel 9 van het ontwerp nr. 966/1, voorziet in een ingrijpende wijziging van artikel 327 van het WIB.

§ 5 daarvan zou door de volgende bepaling worden vervangen:

«De Commissie voor het Bank- en Financiewezen informeert onmiddellijk de minister van Financiën wanneer zij vaststelt dat een instelling waarover zij controle uitoefent, een bijzonder mechanisme heeft opgezet dat tot doel of tot gevolg heeft belastingontduiking door derden aan te moedigen.»

Volgens de teksten die thans van kracht zijn, moet de Commissie voor het Bank- en Financiewezen (hierna de CBF) onmiddellijk de minister van Financiën inlichten wanneer zij vaststelt (rechtsstreeks of via het verslag van een bankrevisor) dat in een door haar gecontroleerde bank een mechanisme bestaat «dat tot doel of tot gevolg heeft inbreuken te organiseren op de fiscale wetgeving en dat een medeplichtigheid insluit, tussen de instelling en de cliënt, met het oog op belastingontduiking».

Volgens de geldende tekst betreft de meldingsplicht van de CBF uitsluitend de inbreuken op de fiscale wetgeving die een medeplichtigheid van de kredietinstelling insluiten in strafrechtelijke zin.

Het amendement nr. 58 beoogt de schrapping van de voorwaarde van medeplichtigheid tussen een financiële instelling en de cliënt en voorziet tevens in een aanzienlijke verruiming van het toepassingsgebied en de inhoud van de meldingsplicht van de CBF.

De voorgestelde tekst bevat een definitie van de bijzondere mechanismen in prudentiële zin, wat erop neerkomt dat hij betrekking heeft op alle mechanismen waarvan sprake is in artikel 57, § 3, van de bankwet van 22 maart 1993.

Het toepassingsgebied van deze laatstgenoemde bepaling is veel ruimer, aangezien het niet alleen gaat om de gedragingen die aanleiding tot strafrechtelijke vervolging kunnen geven, maar tevens om andere gedragingen die, ook al vallen ze niet onder het strafrecht, niet gerechtvaardigd zijn in het kader van de normale en correcte uitoefening van het bankiersberoep.

Het begrip «bijzonder mechanisme» in prudentiële zin werd reeds geruime tijd geleden gedefinieerd in de omzendbrieven van de CBF, waarvan de meest recente (DI 97/9) op 18 december 1997 aan de kredietinstellingen werd toegezonden. Dit rondschrift bevat een enuntiatieve lijst van de verrichtingen en gedragingen van de kredietinstellingen die, ook al zijn het zodanig geen inbreuken op de strafwet of de fiscale wetgeving, toch als bijzondere mechanismen worden beschouwd.

Voorbeelden van werkwijzen die als bijzondere mechanismen worden beschouwd en dus verboden zijn voor de Belgische banken, zijn:

— het geval waarin een bank de cliënt de toekenning van een krediet of een kredietverhoging mededeelt, zonder in hetzelfde

Nº 10 DE M. DELCROIX

Art. 9

Supprimer cet article.

Justification

Dans le cadre du débat parlementaire sur le projet de loi relatif au contentieux en matière fiscale, la commission des Finances de la Chambre a adopté l'amendement n° 58 proposé par les députés Schoeters et Suykens.

L'amendement n° 58 adopté — l'actuel article 9 du projet n° 966/1 — modifie profondément l'article 327 CIR.

Le § 5 de cet article serait remplacé par la disposition suivante :

«La Commission bancaire et financière informe immédiatement le ministre des Finances lorsqu'elle constate (directement ou au travers du rapport d'un réviseur de banque) qu'il existe dans une banque contrôlée par elle un mécanisme «qui a pour but ou pour effet d'organiser des infractions à la loi fiscale et qui implique une complicité de l'établissement et du client dans un but de fraude fiscale dans le chef de tiers.»

Selon les textes actuellement en vigueur, la Commission bancaire et financière (CBF) doit informer immédiatement le ministre des Finances lorsqu'elle constate (directement ou au travers du rapport d'un réviseur de banque) qu'il existe dans une banque contrôlée par elle un mécanisme «qui a pour but ou pour effet d'organiser des infractions à la loi fiscale et qui implique une complicité de l'établissement et du client dans un but de fraude fiscale».

Selon le texte en vigueur, l'obligation d'information incombe à la CBF ne concerne que les infractions à la législation fiscale impliquant une complicité de l'établissement au sens pénal du terme.

L'amendement n° 58 vise à supprimer la condition de complicité entre un établissement financier et le client et prévoit en outre une extension considérable du champ d'application et du contenu de l'obligation d'information qui incombe à la CBF.

Le texte proposé contient une définition des mécanismes particuliers au sens prudentiel, de sorte qu'il concerne tous les mécanismes visés à l'article 57, § 3, de la loi bancaire du 22 mars 1993.

Le champ d'application de cette dernière disposition est beaucoup plus vaste, vu qu'il ne s'agit pas seulement des comportements passibles de poursuites pénales, mais aussi d'autres comportements qui, bien que ne tombant pas sous le coup de la loi pénale, ne se justifient pas dans le cadre de l'exercice normal et correct de la profession de banquier.

La notion de «mécanisme particulier» au sens prudentiel du terme est définie depuis longtemps déjà dans les circulaires de la CBF, dont la plus récente (DI 97/9) a été adressée aux établissements de crédit le 18 décembre 1997. Cette circulaire contient une liste énonciative des opérations et comportements des établissements de crédit qui, sans être comme tels des infractions à la loi pénale ou à la législation fiscale, sont néanmoins considérés comme des mécanismes particuliers.

Sont par exemple considérés comme des mécanismes particuliers, et donc interdits aux banques belges :

— le cas où une banque communique au client l'octroi d'un crédit ou d'une extension de crédit sans mentionner dans le même

document melding te maken van alle waarborgen die de cliënt voor de bank als kredietwaarborg heeft aangebracht;

— het geval waarin een bank het bestaan van sub-rekeningen niet vermeldt, wanneer een cliënt bij die bank verschillende rekeningen heeft geopend die dienst doen als één rekening;

— als op het bordereel geen melding wordt gemaakt van de kruiselingse aankoop- en verkooporders voor financiële instrumenten.

Zoals reeds uit deze voorbeelden blijkt, is het perfect mogelijk dat een verrichting als een bijzonder mechanisme wordt beschouwd en voor de bank verboden is, ook al is de verrichting op zichzelf niet onwettig of strafbaar. In voorkomend geval is er geen sprake van een inbreuk op de fiscale wetgeving en wellicht zal er ook nooit sprake van zijn.

Doordat het amendement nr. 58 de voorwaarde van medeplichtigheid schrapt en het optreden van de Commissie voor het Bank- en Financiewezien uitbreidt tot de bijzondere mechanismen in prudentiële zin, zoals hierboven uiteengezet, beoogt het amendement een aanzienlijke uitholling van het fiscale bankgeheim. Dat betekent met andere woorden dat in onze wetgeving een regel voor gedragsbeoordeling wordt ingevoerd die veel verder gaat dan de loutere naleving van de wetsbepalingen op fiscaal gebied.

Deze wijziging van artikel 327, § 5, van het WIB 92 en de aantasting van het bankgeheim zijn geenszins wenselijk om de hierna vermelde redenen.

1. Overeenstemming met de bestaande teksten

Als verantwoording voor het door de heren Schoeters en Suykens voorgestelde amendement nr. 58 tot wijziging van artikel 327, § 5, van het WIB 92 wordt het volgende vermeld:

De beoogde schrapping van de medeplichtigheid is een aanpassing overeenkomstig de door het koninklijk besluit van 20 december 1996 ingevoerde nieuwe formulering van artikel 318 van het WIB 1992 waarin onder meer de voorwaarde van medeplichtigheid werd geschrapt.

Het klopt inderdaad dat het koninklijk besluit van 20 december 1996 in de tekst van artikel 318, tweede lid, de voorheen daarin vermelde voorwaarde van medeplichtigheid heeft geschrapt, maar dat neemt niet weg dat de thans voorgestelde tekst veel verder gaat dan een loutere aanpassing aan de bepalingen van artikel 318, tweede lid, van het WIB 92.

Het koninklijk besluit van 20 december 1996 was in feite niet meer dan een aanpassing van bepaalde voorwaarden het bankgeheim kon worden opgeheven, maar dat betekent nog geen schraping van het bankgeheim zoals amendement nr. 58 op verholen wijze beoogt. In diezelfde wetgeving werden de woorden «bijzondere mechanismen» trouwens vervangen door de woorden «mechanismen van belastingontduiking», die een veel striktere notie vormen.

Het lijkt overigens duidelijk dat de laatste versie van de tekst van artikel 318 WIB 92 nog steeds verwijst naar mechanismen van belastingontduiking waarbij klaarblijkelijk naar de — al dan niet actieve — rol van de financiële instelling wordt verwezen. Het lijkt niet voldoende dat een bepaalde belastingplichtige buiten elke bancaire verrichting om, bijzondere mechanismen zou aanwenden, om de belasting te ontduiken opdat het fiscale bankgeheim wordt opgeheven.

Dat betekent dus dat de verantwoording van het amendement van volksvertegenwoordigers Schoeters en Suykens (verwijzing naar artikel 318 WIB 92) niet klopt.

Een lezing van andere wetgevingen leert bovendien dat deze zeker niet zo ver gaan als de tekst van het huidige artikel 9.

Zo is het criterium voor de meldingsverplichting voor financiële instellingen met betrekking tot het witwassen van geld (wet

document toutes les garanties que le client a apportées à la banque pour cautionner ce crédit;

— le cas dans lequel une banque ne mentionne pas l'existence de sous-comptes lorsqu'un client a ouvert auprès de la banque différents comptes fonctionnant comme un compte unique;

— lorsqu'il n'est pas fait mention sur le bordereau des ordres croisés d'achat et de vente pour des instruments financiers.

Comme il ressort de ces exemples, il se peut parfaitement qu'une opération soit considérée comme un mécanisme particulier et interdit à la banque, même si elle n'est ni illégale ni punissable en soi. Le cas échéant, il n'est pas question, et il ne sera sans doute jamais question, d'une infraction à la législation fiscale.

Du fait qu'il supprime la condition de la complicité et qu'il étend l'intervention de la Commission bancaire et financière aux mécanismes particuliers au sens prudentiel du terme, comme exposé ci-dessus, l'amendement n° 58 vide considérablement de sa substance le secret bancaire fiscal. En d'autres termes, on introduit dans notre législation une règle d'évaluation du comportement qui va beaucoup plus loin que la simple observation des dispositions légales dans le domaine fiscal.

Cette modification de l'article 327, § 5, CIR 92 et l'atteinte portée au secret bancaire ne sont nullement souhaitables, pour les raisons indiquées ci-après.

1. Conformité aux textes existants

Dans la justification de l'amendement n° 58 présenté par MM. Schoeters et Suykens et tendant à modifier l'article 327, § 5, CIR 1992, on peut lire :

La modification proposée vise à adapter le texte à la nouvelle formulation, introduite par l'arrêté royal du 20 décembre 1996, de l'article 318 CIR 1992, dans laquelle la condition de complicité a été supprimée.

Il est exact que l'arrêté royal du 20 décembre 1996 a supprimé dans le texte de l'article 318, alinéa 2, la condition de complicité qui s'y trouvait précédemment, mais il n'en reste pas moins que le texte proposé va beaucoup plus loin qu'une simple adaptation aux dispositions de l'article 318, alinéa 2, CIR 92.

L'arrêté royal du 20 décembre 1996 n'était en fait rien de plus qu'une adaptation de certaines conditions auxquelles le secret bancaire pouvait être levé, ce qui ne signifie pas encore une suppression de celui-ci comme l'amendement n° 58 tend à la réaliser de manière déguisée. Dans la même législation, les mots «mécanismes particuliers» ont d'ailleurs été remplacés par les mots «mécanismes de fraude fiscale», qui constituent une notion beaucoup plus stricte.

Il paraît d'ailleurs évident que la dernière version du texte de l'article 318 CIR 92 continue à faire référence aux mécanismes de fraude fiscale, renvoyant manifestement au rôle, actif ou non, de l'établissement financier. Il ne semble pas suffisant qu'un contribuable donné utilise, en dehors de toute opération bancaire, des mécanismes particuliers pour échapper à l'impôt, pour que le secret bancaire fiscal soit levé.

Il s'ensuit donc que la justification de l'amendement des députés Schoeters et Suykens (référence à l'article 318 CIR 92) est inexacte.

La lecture d'autres législations montre en outre que celles-ci ne vont certainement pas aussi loin que le texte de l'article 9.

Le critère de l'obligation de déclaration pour les établissements financiers en ce qui concerne le blanchiment d'argent (loi du

van 11 januari 1993) inderdaad *ernstige en georganiseerde fiscale fraude waarbij ingewikkelde mechanismen of procédés van internationale omvang worden aangewend*.

Het amendement mag dan al voor de tekst van artikel 327, § 5, verwijzen naar de tekst van artikel 318, tweede lid, van het WIB 92, maar in de praktijk gaat het veel verder dan de overige teksten ter zake.

Er moet bovendien vermeden worden om, onder het mom van de verwijzing naar één enkele tekst, al dan niet goed begrepen (artikel 318 WIB 92), een amalgaan van verplichtingen voor de financiële instellingen te creëren die niet op elkaar afgestemd lijken.

1. Een financiële instelling is reeds strafbaar voor eventuele nuttige hulp bij fiscale fraude (overtreding van de fiscale wetboeken);

2. Een financiële instelling is bovendien reeds strafbaar voor het in ontvangst nemen, beheren, bewaren, etc. van gelden van fiscaal verdacht oorsprong (artikel 505 van het Strafwetboek);

3. Er kan bovendien inbreuk gemaakt worden op het fiscaal bankgeheim in geval er sprake is van een mechanisme van belastingontduiking (artikel 318 WIB 92).

4. Er is een meldingsverplichting voor de financiële instellingen aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking in geval van het witwassen van vermogensvoordelen uit ernstige, georganiseerde fiscale fraude (Wet van 11 januari 1993).

5. Thans zou een meldingsverplichting voor de CBF worden ingevoerd voor het bestaan van mechanismen die louter tot gevolg zouden hebben belastingontduiking door derden aan te moedigen.

2. Onverenigbaarheid van het voorgestelde amendement met het Europees recht inzake de betrekkingen tussen de Commissie voor het Bank- en Financiewezien en de Belgische banken

Het overeenkomstig de tweede bankenrichtlijn aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezien opgelegde beroepsgeheim stelt de Belgische wetgever niet in staat om aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezien de verplichting op te leggen aan de minister van Financiën gedragingen te melden, ongeacht of het gaat om inbreuken of niet, die ze vaststelt in het kader van haar controle op de kredietinstellingen.

Sedert de inwerkingtreding van de wet van 22 maart 1993 wordt het beroepsgeheim van de Commissie voor het Bank- en Financiewezien bekrachtigd in artikel 40 van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935, waarvan het eerste lid vermeldt:

«De leden van de Commissie voor Bank- en Financiewezien en de leden van haar personeel dienen het beroepsgeheim in acht te nemen (...) buiten de gevallen waarin ze in rechte dienen te getuigen.»

Het aldus aan de vertegenwoordigers van de Commissie voor het Bank- en Financiewezien opgelegde beroepsgeheim is een beroepsgeheim in de echte zin van het woord, dat kan worden vergeleken met het beroepsgeheim dat bij artikel 458 van het Strafwetboek is ingesteld.

Krachtens artikel 93 van de wet van 22 maart 1993 geldt de uitzondering waarin vooroemd artikel 40, eerste lid, voorziet, alleen wanneer in strafzaken voor de rechter wordt getuigd.

Die verduidelijking is opgelegd door de eerste bankenrichtlijn (77/780/EEG), waarvan artikel 12, § 1, bepaalt dat alle lidstaten van de Europese Unie en dus ook de Belgische wetgever de bevoegde autoriteiten inzake controle op de kredietinstellingen het verbod moeten opleggen de vertrouwelijke inlichtingen die ze beroepshalve ontvangen, bekend te maken.

11 janvier 1993) est effectivement *la fraude fiscale grave et organisée qui met en œuvre des mécanismes complexes ou qui use de procédés à dimension internationale*.

L'amendement a beau faire référence pour le texte de l'article 327, § 5, au texte de l'article 318, deuxième alinéa, CIR 92, en pratique, il va beaucoup plus loin que les autres textes en la matière.

Il faut en outre éviter, sous le prétexte de faire référence à un seul texte, bien compris ou non (article 318 CIR 92), de créer pour les établissements financiers un amalgame d'obligations qui ne semblent pas être harmonisées.

1. Un établissement financier est déjà punissable pour une aide utile éventuelle à la fraude fiscale (infraction aux codes fiscaux).

2. Un établissement financier est en outre déjà punissable pour le fait de recevoir, gérer, garder, etc. des fonds d'origine fiscale douteuse (article 505 du Code pénal).

3. On peut en outre transgresser le secret bancaire fiscal lorsqu'il y a mécanisme de fraude fiscale (article 318 CIR 92).

4. Il y a, pour les organismes financiers, obligation de déclaration à la Cellule de traitement des informations financières en cas de blanchiment d'avantages patrimoniaux en provenance d'une fraude fiscale sérieuse et organisée (loi du 11 janvier 1993).

5. À présent, on établirait une obligation de déclaration pour la CBF en cas d'existence de mécanismes qui auraient purement comme conséquence d'encourager la fraude fiscale dans le chef de tiers.

2. Incompatibilité de l'amendement proposé avec le droit européen en ce qui concerne les relations entre la Commission bancaire et financière et les banques belges

Le secret bancaire imposé en vertu de la seconde directive bancaire à la Commission bancaire et financière ne permet pas au législateur d'imposer à cette commission de signaler au ministre des Finances des comportements, constituant ou non des infractions, constatés dans l'exercice de son contrôle des organismes de crédit.

Depuis l'entrée en vigueur de la loi du 22 mars 1993, le secret professionnel de la Commission bancaire et financière est confirmé par l'article 40 de l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935, dont le premier alinéa dispose :

«Les membres de la Commission bancaire et financière et les membres de son personnel sont soumis au secret professionnel (...) hormis le cas où ils sont appelés à rendre témoignage en justice.»

Le secret professionnel ainsi imposé aux représentants de la Commission bancaire et financière est un secret professionnel au sens véritable du terme, comparable à celui instauré par l'article 458 du Code pénal.

En vertu de l'article 93 de la loi du 22 mars 1993, l'exception établie par l'article 40, alinéa premier, précité, ne vaut que pour le témoignage rendu en justice en matière pénale.

Cette précision est imposée par la première directive bancaire (77/780/CEE), dont l'article 12, § 1er, dispose que tous les États membres de l'Union européenne, et donc aussi le législateur belge, doivent imposer aux autorités compétentes en matière de contrôle des organismes de crédit l'interdiction de rendre publiques les informations confidentielles qu'ils recueillent dans l'exercice de leurs activités.

In artikel 16 van de tweede bankenrichtlijn wordt echter bepaald dat de lidstaten mogen voorzien in uitzonderingen op dit principe, maar alleen in gevallen die onder het strafrecht vallen, wat klaarblijkelijk betekent dat de bekendmaking van inlichtingen, meer bepaald via getuigenis voor de rechter, alleen in het kader van strafrechtelijke procedures is toegestaan.

Vermits het voorgestelde amendement de Commissie voor het Bank- en Financiewezen ertoe verplicht verrichtingen of gedragingen die geen inbreuken op het strafrecht zijn, te melden aan het ministerie van Financiën, is het in strijd met de verplichtingen die de tweede bankenrichtlijn inzake beroepsgeheim oplegt.

De Raad van State heeft reeds de gelegenheid gehad om dit probleem te analyseren en merkte in 1992 op dat de destijds van kracht zijnde tekst van artikel 327, § 5, onverenigbaar was met de bepalingen van de richtlijn 77/780/EWG (Parl. Stuk, Senaat, nr. 616/1 (1992-1993), pag. 263 e.v.).

Volgens de Raad van State kan redelijkerwijs niet worden aangenomen dat de verwijzing naar het strafrecht in de tweede bankenrichtlijn in ruime zin mag worden geïnterpreteerd, dusdanig dat de verwijzing zou slaan op alle regels die in tal van wetten van fiscaal, sociaal of administratiefrecht door middel van strafrechtelijke sancties de overige sancties eigen aan die rechtstakken versterken.

Aangezien de tekst van het amendement nr. 58 nog minder conform het Europees recht is dan de vroegere versie van artikel 327, § 5, WIB 92, zou een nieuw advies van de Raad van State het vorige advies alleen maar bevestigen.

3. Aantasting van de samenwerking tussen de controle-autoriteiten van de andere lidstaten van de Europese Unie en van derde landen

De meldingsplicht die het huidige artikel 9 oplegt aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezen zal de samenwerking tussen de Commissie en haar tegenhangers in landen binnen en buiten de Europese Unie erg nadelig beïnvloeden. De Commissie voor het Bank- en Financiewezen kreeg reeds kritiek van buitenlandse controle-autoriteiten toen haar in het verleden andere gelijkaardige verplichtingen werden opgelegd.

De toevoeging van die ‘verruimde’ meldingsplicht aan de andere verplichtingen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen kan bijzonder nadelige gevolgen hebben voor haar betrekkingen met de andere controle-autoriteiten. De sfeer van wantrouwen die in die betrekkingen kan sluipen, dreigt erg nadelig te zijn voor het imago van België en van de autoriteit die met de controle op de banken is belast, op een erg belangrijk ogenblik nu de mondialisering van het financiewezen toeneemt en een goede verstandhouding tussen controle-autoriteiten noodzakelijk is voor een efficiënte prudentiële controle.

4. Discriminatie tussen kredietinstellingen naar Belgisch recht en kredietinstellingen die in België werkzaam zijn onder het stelsel van het vrij verrichten van diensten

In economisch opzicht zullen de in België gevestigde banken ernstig worden benadeeld ten opzichte van de buitenlandse instellingen die in België diensten aanbieden onder het stelsel van het vrij verrichten van diensten.

De buitenlandse instellingen die in België werkzaam zijn onder het stelsel van het vrij verrichten van diensten, vallen inderdaad niet onder de toepassing van artikel 327, § 5, van het WIB 92 zoals gewijzigd bij het huidige artikel 9.

Dat betekent dat de buitenlandse banken die in België onder dit stelsel werkzaam zijn, de verplichting inzake melding aan de Commissie voor het Bank- en Financiewezen niet zullen ondergaan wanneer een bijzonder mechanisme wordt vastgesteld dat tot doel of tot gevolg heeft belastingontduiking aan te moedigen.

L’article 16 de la seconde directive bancaire dispose toutefois que les États membres peuvent prévoir des exceptions à ce principe, mais seulement dans des cas relevant du droit pénal, ce qui signifie manifestement que la divulgation d’informations, en particulier dans le cadre d’un témoignage en justice, n’est autorisée que dans le cadre de procédures pénales.

Puisque l’amendement proposé impose à la Commission bancaire et financière de signaler au ministre des Finances des opérations ou des comportements non réprimés par le droit pénal, il est contraire aux obligations imposées par la seconde directive bancaire en matière de secret professionnel.

Le Conseil d’État a déjà eu l’occasion d’analyser ce problème et il a observé en 1992 que le texte, en vigueur à l’époque, de l’article 327, § 5, était incompatible avec les dispositions de la directive 77/780/CEE (doc. Sénat, no 616/1 (1992-1993), p. 263 et suiv.).

Selon le Conseil d’État, on ne peut raisonnablement admettre que la référence au droit pénal dans la seconde directive bancaire puisse s’interpréter au sens large, en manière telle qu’elle s’appliquerait à toutes les règles qui, dans nombre de lois du droit fiscal, social ou administratif, renforcent par des sanctions pénales les autres sanctions propres à ces branches du droit.

Étant donné que le texte de l’amendement no 78 est encore moins conforme au droit européen que la version précédente de l’article 327, § 5, CIR 92, un nouvel avis du Conseil d’État ne ferait que confirmer le précédent.

3. Préjudice au niveau de la coopération avec les autorités de contrôle des autres États membres de l’Union européenne et de pays tiers

L’obligation de déclaration faite par l’actuel article 9 à la Commission bancaire et financière va influencer très négativement la coopération entre la Commission et les organismes homologues des pays membres et non membres de l’Union européenne. La Commission bancaire et financière a déjà été critiquée par des autorités de contrôle étrangères lorsque d’autres obligations similaires lui ont été imposées dans le passé.

Le fait d’ajouter cette obligation, ‘élargie’, de déclaration aux autres obligations de la Commission bancaire et financière peut avoir des effets particulièrement négatifs pour ses relations avec les autres autorités de contrôle. Le sentiment de méfiance qui peut s’insinuer dans ces relations risque d’être très défavorable pour l’image de la Belgique et de l’autorité qui est chargée du contrôle des banques à un moment très important où la mondialisation de la finance s’acçoit et où une bonne entente entre les autorités de contrôle est nécessaire pour l’efficacité du contrôle prudentiel.

4. Discrimination entre les établissements de crédit de droit belge et les établissements de crédit exerçant des activités en Belgique sous le régime de la libre prestation de services

Du point de vue économique, les banques établies en Belgique seront sérieusement désavantagées par rapport aux établissements étrangers qui proposent en Belgique des services sous le régime de la libre prestation de services.

Les établissements étrangers exerçant des activités en Belgique sous le régime de la libre prestation de services n’entrent pas dans le champ d’application de l’article 327, § 5, CIR 92, tel qu’il est modifié par l’article 9 actuel.

Cela signifie que les banques étrangères exerçant des activités en Belgique sous ce régime ne seront pas soumises à l’obligation de déclaration à la Commission bancaire et financière lorsqu’elles constateront un mécanisme particulier ayant pour but ou pour effet d’encourager la fraude fiscale.

Wegens de aantasting van het bankgeheim van de kredietinstellingen die door de Commissie voor het Bank- en Financiewezien worden gecontroleerd, is het meer dan waarschijnlijk dat de meeste cliënten van deze Belgische instellingen zullen overstappen naar buitenlandse instellingen die hun discretie wel garanderen.

Dat betekent dus dat het huidige artikel 9 een overantwoorde discriminatie creëert tussen de Belgische instellingen en de buitenlandse instellingen die in België werkzaam zijn onder het stelsel van het vrij verrichten van diensten.

Zo'n discriminatie kan al snel leiden tot een concurrentievervalsing waarvan de gevolgen onherstelbaar zijn voor de Belgische kredietinstellingen. Dat geldt des te meer omdat er een scherpe concurrentie is tussen de financiële centra die in de loop van de komende maanden nog zal toenemen in het kader van de EMU. Als op eigen houtje wordt gehandeld, los van elk initiatief inzake gemeenschappelijke en daadwerkelijke Europese harmonisatie, vallen onvermijdelijk negatieve effecten te vrezen. Een massale overstap van de cliënten bij de Belgische banken naar buitenlandse banken zal niet alleen een aanzienlijke weerslag hebben op het concurrentievermogen van de Belgische banken, maar ook nadelig zijn voor de ontvangsten van de Schatkist.

Bovendien mag niet uit het oog verloren worden dat er in mei 1998 door de Europese Commissie een ontwerp van richtlijn is goedgekeurd waarbij de belastingen over de roerende vermogens en de daarmee gepaard gaande verplichtingen van de financiële instellingen jegens de fiscale overheden, op Europees vlak worden geregeld. Het lijkt dan ook niet geschikt dat België thans eenzijdige stappen zou ondernemen die het Belgische bankwezen alleen concurrentieel nadeel zouden toebrengen en die het wankele evenwicht dat tussen de diverse lidstaten wordt bereikt over de harmonisering ter zake, nog meer kan destabiliseren.

Kortom, minstens voor het imago van België is het absoluut noodzakelijk dat het intern recht in overeenstemming is met de Europese richtlijnen. Daarenboven mag het concurrentievermogen van het Belgisch financieel centrum niet uit het oog worden verloren, nu de Europese Muntunie voor de deur staat, en bijgevolg moet elke bepaling die dit vermogen kan aantasten, worden verworpen.

Nr. 11 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 23

Dit artikel vervangen als volgt:

«De artikelen 367 tot en met 375 van hetzelfde Wetboek worden opgeheven.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 11 op het ontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken (Zie Stuk Senaat, nr. 1-967/5, 1997-1998, blz. 2 tot 5).

Nr. 12 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 24

Dit artikel vervangen als volgt:

«In Titel VII van hetzelfde Wetboek wordt na artikel 352 WIB een nieuw Hoofdstuk Vbis ingevoegd, met als opschrift: «Vbis. Hiërarchische controle.»

En raison de l'atteinte au secret bancaire des établissements contrôlés par la Commission bancaire et financière, il est plus que vraisemblable que la plupart des clients de ces établissements belges passeront aux établissements étrangers, qui garantissent, eux, la discréetion.

Cela signifie donc que l'article 9 actuel crée une discrimination injustifiée entre les établissements belges et les établissements étrangers exerçant en Belgique sous le régime de la libre prestation de services.

Une telle discrimination peut aboutir rapidement à une distorsion de concurrence dont les conséquences seraient irréparables pour les établissements de crédit belge. C'est d'autant plus vrai que la concurrence est vive entre les centres financiers et qu'elle s'accroîtra encore dans les mois à venir, dans le cadre de l'UEM. Si l'on agit isolément, indépendamment de toute initiative d'harmonisation européenne commune et effective, des effets négatifs sont inéluctablement à redouter. Un passage massif des clients des banques belges à des banques étrangères non seulement aura une incidence considérable sur la compétitivité des banques belges mais sera en outre défavorable aux recettes du Trésor.

D'autre part, il ne faut pas perdre de vue que la Commission européenne a approuvé en mai 1998 un projet de directive réglementant au niveau européen la taxation des avoirs mobiliers et les obligations incumbent à cet égard aux établissements financiers vis-à-vis des autorités fiscales. Il ne paraît dès lors pas indiqué que la Belgique prenne aujourd'hui des mesures unilatérales qui ne feraient que désavantage le monde bancaire belge et qui pourraient déstabiliser davantage encore le fragile équilibre qui a été atteint entre les divers États membres au niveau de l'harmonisation en ce domaine.

En un mot, pour l'image de la Belgique en tout cas, il est absolument indispensable que le droit interne soit en concordance avec les directives européennes. En outre, il ne faut pas perdre de vue la compétitivité du centre financier belge à la veille de l'Union monétaire européenne et, par conséquent, toute disposition susceptible d'affaiblir cette compétitivité est à rejeter.

Nº 11 DE M. DELCROIX

Art. 23

Remplacer cet article par la disposition suivante :

«Les articles 367 à 375 du même Code sont supprimés.»

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 11 au projet de loi relative à l'organisation judiciaire en matière fiscale (voir doc. Sénat, n° 1-967/5, 1997-1998, p. 2 à 5).

Nº 12 DE M. DELCROIX

Art. 24

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Au Titre VII du même Code, il est inséré, après l'article 352 CIR, un nouveau Chapitre Vbis, intitulé : «Vbis. Contrôle hiérarchique.»

Verantwoording	Justification
Idem.	Idem.
Nr. 13 VAN DE HEER DELCROIX	Nº 13 DE M. DELCROIX
Art. 25	Art. 25
Dit artikel vervangen als volgt:	Remplacer cet article par ce qui suit :
«Onder het nieuwe Hoofdstuk Vbis wordt een nieuw artikel 352bis in hetzelfde wetboek ingevoegd, luidende:	«Au Chapitre Vbis du même Code, il est inséré un article 352bis nouveau, qui est rédigé comme suit :
«Art. 352bis. — § 1. Verklaart de belastingplichtige of zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag kan worden ingevorderd zich binnen de bij artikel 346 of artikel 351 gestelde termijn niet akkoord met de voorgenomen aanslag, opcentiemen, verhogingen of boeten, dan mogen deze, op straffe van nietigheid, slechts worden gevestigd nadat een gemotiveerde beslissing van de directeur der belastingen aan de belastingplichtige ter kennis gebracht is, behoudens in de volgende gevallen:	«Art. 352bis. — § 1 ^{er} . Si le redevable ou son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement déclare, dans les délais prévus à l'article 346 ou à l'article 351, qu'il n'est pas d'accord avec le montant de l'imposition prévue, y compris tous additionnels, accroissements et amendes, ceux-ci ne peuvent être établis, à peine de nullité, que lorsqu'une décision du directeur des contributions a été portée à la connaissance du redevable, sauf dans les cas suivants :
— de aanslag wordt gevestigd op basis van de gegevens die blijken uit de aangifte of waarmee de belastingplichtige zich onvoorwaardelijk akkoord verklaard heeft;	— l'imposition est établie sur la base de données qui ressortent de la déclaration ou à propos desquelles le redevable s'est déclaré d'accord de manière inconditionnelle;
— de rechten van de Schatkist verkeren in gevaar wegens een andere oorzaak dan het verstrijken van de aanslagtermijn.	— les droits du Trésor sont menacés pour une autre raison que l'échéance du délai d'imposition.
§ 2. De bevoegde directeur der belastingen is deze van het ambtsgebied waarin de aanslag, de verhogingen of de boeten gevestigd zouden worden. De bevoegde directeur der belastingen mag deze opdracht delegeren aan een ambtenaar die minstens de graad van eerstaanwezend inspecteur heeft en die niet betrokken was bij de voorgaande procedure lastens de belastingplichtige.»	§ 2. Le directeur des contributions compétent est celui dans le ressort duquel l'imposition, les accroissements ou les amendes ont été établis. Le directeur des contributions compétent peut déléguer cette mission à un fonctionnaire qui a au moins le grade de premier inspecteur et qui n'a pas été associé à la procédure préalable à charge du redevable.»
Verantwoording	Justification
Idem.	Idem.
Nr. 14 VAN DE HEER DELCROIX	Nº 14 DE M. DELCROIX
Art. 26	Art. 26
Dit artikel vervangen als volgt:	Remplacer cet article par ce qui suit :
«Onder hetzelfde Hoofdstuk wordt een nieuw artikel 352ter ingevoegd:	«Il est inséré, au même Chapitre, un article 352ter (nouveau), rédigé comme suit :
«Art. 352ter. — § 1. De dienst die het wijzigingsbericht bedoeld in artikel 346 of in artikel 352 verzonden heeft, zal het dossier onmiddellijk voorleggen aan de directeur der belastingen. Van de voorlegging aan de	«Art. 352ter. — § 1 ^{er} . Le service qui a renvoyé l'avis de modification visé à l'article 346 ou l'article 352 présentera immédiatement le dossier au directeur des contributions. Le contribuable est informé de la

directeur der belastingen wordt kennis gegeven aan de belastingplichtige bij een ter post aangetekende brief.

§ 2. De belastingplichtige kan de motivering van zijn niet-akkoord ter kennis brengen van de directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar of deze motivering aanvullen zolang de beslissing hem niet ter kennis gebracht is. De belastingplichtige beschikt over een minimumtermijn van één maand vanaf de kennisgeving bedoeld in § 1 van dit artikel, waarin de directeur geen beslissing kan nemen.

§ 3. Op zijn verzoek wordt de «belastingplichtige gehoord en krijgt hij inzage van het gehele administratieve dossier.»

Verantwoording

Idem.

Nr. 15 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 27

Dit artikel vervangen als volgt:

«Onder hetzelfde Hoofdstuk wordt een nieuw artikel 352quater ingevoegd, luidende :

«Art. 352quater. — Teneinde de behandeling van het geschil te verzekeren beschikt een ambtenaar van de administratie der directe belastingen, met minstens de graad van eerstaanwezend inspecteur, over de bewijsmiddelen en de bevoegdheden die aan de administratie verleend zijn bij de artikelen 315 tot 318, 322 tot 330, 333 tot 336, 339 tot 343 en 346.»

Verantwoording

Idem.

Nr. 16 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 28

Dit artikel vervangen als volgt:

«Onder hetzelfde Hoofdstuk wordt een nieuw artikel 352quinquies ingevoegd, luidende :

«Art. 352quinquies. — § 1. De directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar doet uitspraak bij met redenen omklede beslissing nopens de aangekondigde wijzigingen en nopens de bezwaren aangevoerd door de belastingschuldige of door zijn echtgenoot op wiens goederen de aanslag kan worden ingevorderd.

§ 2. Wanneer de aangekondigde wijzigingen na vestiging ten name van dezelfde belastingschuldige

présentation au directeur des contributions par lettre recommandée à la poste.

§ 2. Le redevable peut informer de la motivation de son refus le directeur des contributions ou le fonctionnaire délégué par lui ou compléter cette motivation tant que la décision ne lui a pas été communiquée. Le redevable dispose d'un délai minimum d'un mois à partir de la signification visée au § 1er du présent article, pendant lequel le directeur ne peut prendre aucune décision.

§ 3. À sa demande, le redevable est entendu et peut consulter l'ensemble du dossier administratif.»

Justification

Idem.

Nº 15 DE M. DELCROIX

Art. 27

Remplacer cet article par le texte suivant :

«Article 27. — Au même chapitre, est inséré un article 352quater (nouveau), rédigé comme suit :

«Article 352quater. — Pour assurer l'examen du litige, un fonctionnaire de l'administration des contributions directes ayant au moins le grade d'inspecteur principal, dispose des moyens de preuve et des compétences qui sont attribués à l'administration conformément aux articles 315 à 318, 322 à 330, 333 à 336, 339 à 343 et 346.»

Justification

Idem.

Nº 16 DE M. DELCROIX

Art. 28

Remplacer cet article par le texte suivant :

«Au même chapitre, est inséré un article 352quinquies (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 352quinquies. — § 1er. Le directeur des contributions ou le fonctionnaire délégué par lui, statue par décision motivée sur les modifications annoncées et les griefs formulés par le redevable ou par son conjoint sur les biens duquel l'imposition est mise en recouvrement.

§ 2. Lorsque les modifications annoncées font apparaître, après établissement dans le chef du même

voor één of meer aanslagjaren een correlatieve overbelasting zou doen ontstaan, oordeelt de directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar van ambtswege mee over de voor deze aanslagjaren gevestigde aanslagen, zelfs indien de termijnen hiervoor verstreken zouden zijn. In voorkomend geval geldt de beslissing van de directeur der belastingen of zijn gedelegeerde als ontheffing.

§ 3. De aanslag, opcentiemen, verhogingen of boeten kunnen maar gevestigd worden op de inkomsten en andere gegevens vastgesteld door de beslissing van de directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar. Het is hem niet toegelaten bij zijn beslissing opdracht of toelating te geven tot vestiging op basis van gegevens die niet in het wijzigingsbericht bedoeld in artikel 346 of in artikel 351 aangekondigd werden.

§ 4. De kennisgeving van de beslissing geschiedt bij ter post aangetekende brief. »

Verantwoording

Idem.

Nr. 17 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 29

Dit artikel vervangen als volgt:

«In Titel VII, Hoofdstuk VI, Afdeling 1, van hetzelfde Wetboek wordt een nieuw artikel 358bis ingevoegd, luidende :

«Art. 358bis. — Zo een hiërarchische controle overeenkomstig Hoofdstuk Vbis van Titel VII aangevat wordt door kennisgeving aan de belastingplichtige overeenkomstig artikel 352ter, § 1, vóór het intreden van de verjaring, kan de aanslag op basis van de in het wijzigingsbericht bedoeld in artikel 346 of in artikel 351 vermelde gegevens waarvoor de directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar toelating tot vestiging gegeven heeft, gevestigd worden tot uiterlijk de laatste dag van de zesde maand vanaf het verstrijken van de van toepassing zijnde aanslagtermijn. »

Verantwoording

Idem.

Nr. 18 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 30

Dit artikel vervangen als volgt:

«In Hoofdstuk VII van Titel VII, onder Afdeling 1, wordt artikel 366 vervangen als volgt:

«Artikel 366. — § 1. De belastingplichtige kan een schriftelijke aanvraag om kwijtschelding of vermin-

redevable, l'existence d'une surtaxe corrélative pour un ou plusieurs exercices d'imposition, le directeur des contributions ou le fonctionnaire délégué par lui statuent également, de plein droit, sur les impositions établies pour ces exercices-là et ce, même lorsque les délais respectifs sont expirés. Le cas échéant, la décision du directeur des contributions ou de son délégué vaut dégrèvement.

§ 3. L'imposition, les additionnels, accroissements et amendes ne peuvent être établis que sur les revenus et les autres données qui ont été constatées par la décision du directeur des contributions ou du fonctionnaire délégué par lui. Dans sa décision, le directeur ne peut pas ordonner et/ou autoriser l'établissement sur la base des données qui n'ont pas été annoncées dans l'avis de modification visé à l'article 346 ou à l'article 351.

§ 4. La décision est notifiée par lettre recommandée à la poste. »

Justification

Idem.

Nº 17 DE M. DELCROIX

Art. 29

Remplacer cet article par le texte suivant :

«Au Titre VII, Chapitre VI, Section 1re, du même Code, il est inséré un article 358bis (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 358bis. — Lorsque, conformément au Chapitre Vbis du Titre VII, un contrôle hiérarchique débute par une notification au contribuable, conformément à l'article 352ter, § 1er, avant la prescription, l'imposition sur la base des données mentionnées dans l'avis de rectification visé à l'article 346 ou à l'article 351, dont le directeur des contributions ou le fonctionnaire délégué par lui a autorisé l'établissement, peut être établie au plus tard le dernier jour du sixième mois suivant l'expiration du délai d'imposition applicable. »

Justification

Idem.

Nº 18 DE M. DELCROIX

Art. 30

Remplacer cet article par le texte suivant :

«Au Titre VII, Chapitre VII, Section 1re, est inséré un article 366, rédigé comme suit :

«Article 366. — § 1er. Dans les cas visés à l'article 257, le contribuable peut introduire, auprès du

dering van de onroerende voorheffing in gevallen als bedoeld in artikel 257 indienen bij de directeur der belastingen in wiens ambtsgebied de onroerende voorheffing gevestigd is of zal worden.

§ 2. De aanvraag moet worden gemotiveerd en op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van zes maanden vanaf de datum van de kennisgeving van de aanslag.

§ 3. De directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar doet uitspraak bij met redeën omklede beslissing.

§ 4. De kennisgeving van de beslissing geschiedt bij een ter post aangetekende brief. »

Verantwoording

Idem.

Nr. 19 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 19

In dit artikel de woorden «, hetzij binnen drie maanden vanaf de datum waarop de beslissing van de directeur der belastingen of van de door hem gedelegeerde ambtenaar niet meer vatbaar is voor gerechtelijk verhaal, hetzij», **doen vervallen**.

Verantwoording

Idem.

Nr. 20 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 20

In dit artikel de woorden «tegen een beslissing van de bevoegde directeur der belastingen of van de door hem gedelegeerde ambtenaar» **vervangen door de woorden** «tegen een aanslag».

Verantwoording

Idem.

Nr. 21 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 32

In het voorgestelde artikel 376, § 1, 2°, WIB 92, de woorden «een bezwaarschrift» **vervangen door de woorden** «een gerechtelijk verhaal».

Verantwoording

Idem.

directeur des contributions dans le ressort duquel le précompte immobilier est ou sera établi, une demande écrite de remise ou de réduction dudit précompte.

§ 2. La demande doit être motivée et elle doit, sous peine de nullité, être introduite dans un délai de six mois suivant la notification de l'imposition.

§ 3. Le directeur des contributions ou le fonctionnaire délégué par lui statue sur la demande par une décision motivée.

§ 4. La notification de la décision est faite par lettre recommandée à la poste. »

Justification

Idem.

Nº 19 DE M. DELCROIX

Art. 19

À cet article, supprimer les mots «... soit dans les trois mois de la date à laquelle la décision du directeur des contributions ou du fonctionnaire délégué par lui n'est plus susceptible de recours en justice, soit».

Justification

Idem.

Nº 20 DE M. DELCROIX

Art. 20

À cet article, remplacer les mots «lorsqu'une décision du directeur des contributions ou du fonctionnaire délégué par lui» **par les mots** «lorsqu'une imposition».

Justification

Idem.

Nº 21 DE M. DELCROIX

Art. 32

À l'article 376, § 1er, 2°, CIR 92, remplacer les mots «une réclamation» **par les mots** «un recours en justice».

Justification

Idem.

Nr. 22 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 33

Dit artikel aanvullen met de volgende bepalingen :

«Artikel 378.

De gerechtelijke uitspraak mag noch een aanvullende aanslag vestigen, noch een compensatie verwezenlijken tussen een rechtmatig bevonden ontheffing en een ontoereikendheid van aanslag die zou zijn vastgesteld.

Artikel 379.

De directeur der belastingen legt onmiddellijk na de inleidingszitting een eensluidend verklaarde uitgifte van al de stukken met betrekking tot de bewijsing neer ter griffie. »

Verantwoording

Idem.

Nr. 23 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 35

In de voorgestelde tekst van artikel 409, WIB 92, de woorden «van bezwaar,» doen vervallen.

Verantwoording

Idem.

Nr. 24 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 36

In de voorgestelde tekst van artikel 410, WIB 92, de woorden «van bezwaar,» doen vervallen.

Verantwoording

Idem.

Nr. 25 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 41

De voorgestelde tweede wijziging doen vervallen.

Verantwoording

Idem.

Nº 22 DE M. DELCROIX

Art. 33

Compléter cet article par les dispositions suivantes :

«Article 378.

La décision de justice ne peut, ni établir un supplément d'imposition, ni réaliser la compensation entre un dégrèvement reconnu justifié et une insuffisance d'imposition qui aurait été constatée.

Article 379.

Immédiatement après l'audience introductory, le directeur des contributions remet au greffe une copie déclarée conforme de toutes les pièces relatives au litige. »

Justification

Idem.

Nº 23 DE M. DELCROIX

Art. 35

À l'article 409 proposé, CIR 92, supprimer les mots «de réclamation,».

Justification

Idem.

Nº 24 DE M. DELCROIX

Art. 36

À l'article 410 proposé, CIR 92, supprimer les mots «de réclamation,».

Justification

Idem.

Nº 25 DE M. DELCROIX

Art. 41

Supprimer la deuxième modification proposée.

Justification

Idem.

Nr. 26 VAN DE HEER DELCROIX

(Subsidiair amendement op amendement nr. 15)

Art. 27

In het voorgestelde artikel 371, WIB 92, de woorden «bij ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs worden» doen vervallen.

Verantwoording

Artikel 27 van het wetsontwerp, dat artikel 371 van het WIB 1992 vervangt, wil de ontvankelijkheid van het bezwaarschrift laten afhangen van het feit of het bij ter post aangetekende brief of tegen ontvangstbewijs werd ingediend.

Deze vereiste heeft geen enkele zin dan een overbodige formaliteit in de wet te schrijven. Ook nu is het zo dat de belastingplichtige zelf moet bewijzen dat het bezwaarschrift tijdig is ingediend. Een voorzichtige en goed geïnformeerde belastingplichtige zal derhalve steeds met een aangetekend schrijven of met een ontvangstbewijs werken.

Het is echter volkomen overbodig om dit in de wet in te schrijven. Deze verplichting sanctioneert alleen diegenen die weliswaar tijdig een bezwaarschrift indienen, doch die, niet zo goed geïnformeerd zijnde, vergeten dit bij aangetekend schrijven te doen. De gewestelijke directeur is verplicht, volgens de huidige tekst, om het bezwaarschrift onontvankelijk te verklaren.

Het amendement heeft derhalve tot doel de belastingplichtige vrij te laten om zich te organiseren opdat zijn bezwaarschrift binnen de termijn ontvangen wordt, op de manier die hem het best lijkt. Zo moet het bijvoorbeeld mogelijk zijn dat de belastingplichtige zijn bezwaarschrift neerlegt, met gewone post verstuurt, via gerechtsdeurwaarder ter kennis brengt, toezendt per koerierdienst enz.

Nr. 27 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 31

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 11 op het ontwerp nr. 967. (Zie Stuk Senaat, nr. 1-967/5, 1997-1998, blz. 2 tot 5).

Nr. 28 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 32

Het voorgestelde artikel 376, WIB 92, aanvullen met een § 5, luidende:

«§ 5. *De directeur der belastingen of de door hem gedelegeerde ambtenaar beveelt ambtshalve de ontheffing die voortvloeit uit een bezwaarschrift dat wordt geacht te zijn ingewilligd bij toepassing van artikel 375, § 1, derde lid, binnen zes maanden vanaf de dag waarop deze stilzwijgende beslissing niet meer vatbaar is voor de in dat artikel bedoelde vordering.*»

Nº 26 DE M. DELCROIX

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 15)

Art. 27

À l'article 371 proposé, CIR 92, supprimer les mots «par lettre recommandée à la poste ou contre accusé de réception».

Justification

L'article 27, remplaçant l'article 371 du CIR 92, tend à faire dépendre la recevabilité de la réclamation de son introduction par lettre recommandée à la poste ou contre accusé de réception.

Cette exigence n'a aucun sens, si ce n'est d'inscrire dans la loi une formalité superflue. Aujourd'hui déjà, le contribuable lui-même doit prouver qu'il a introduit la réclamation à temps. Un contribuable prudent et bien informé recourra donc toujours à la lettre recommandée ou avec accusé de réception.

Il est toutefois parfaitement superflu d'inscrire cela dans la loi. Cette obligation ne fera que sanctionner ceux qui, introduisant certes une réclamation en temps voulu, mais moins bien informés, oublient de le faire par lettre recommandée. Dans l'état du texte actuel, le directeur régional serait obligé de déclarer la déclaration irrecevable.

L'amendement a dès lors pour but de laisser au contribuable le loisir de s'organiser pour que sa réclamation soit reçue dans les délais, de la manière qu'il juge la meilleure. Il doit donc être possible que le contribuable dépose sa déclaration, qu'il l'expédie comme envoi ordinaire, qu'il la notifie par voie de huissier, qu'il l'expédie par un service de courrier, etc.

Nº 27 DE M. DELCROIX

Art. 31

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 11 au projet n° 967 (doc. Sénat, n° 1-967/5, 1997-1998, p. 2 à 5).

Nº 28 DE M. DELCROIX

Art. 32

Compléter l'article 376 proposé, CIR 92, par un § 5, libellé comme suit :

«§ 5. *Le directeur des contributions ou le fonctionnaire délégué par lui ordonne d'office le dégrèvement qui résulte de la réclamation censée accueillie en application de l'article 375, § 1er, troisième alinéa, dans les six mois à compter du jour où cette décision tacite n'est plus susceptible du recours visé à cet article.*»

Verantwoording	Justification
Zie verantwoording bij amendement nr. 27.	Voir la justification à l'amendement n° 27.
Nr. 29 VAN DE HEER DELCROIX (Subsidiair amendement op amendement nr. 25)	Nº 29 DE M. DELCROIX (Amendement subsidiaire à l'amendement n° 25)
Art. 41	Art. 41
De voorgestelde tweede wijziging vervangen als volgt: « 2 ^o § 2 wordt opgeheven. »	Remplacer la deuxième modification par ce qui suit: « 2 ^o Le § 2 est abrogé. »
Verantwoording	Justification
Zie verantwoording bij amendement nr. 27.	Voir la justification à l'amendement n° 27.
Nr. 30 VAN DE HEER DELCROIX (Subsidiair amendement op amendement nr. 21)	Nº 30 DE M. DELCROIX (Amendement subsidiaire à l'amendement n° 21)
Art. 32	Art. 32
In het voorgestelde artikel 376, WIB 92, het 2° van § 1 doen vervallen.	À l'article 376 proposé, CIR 92, supprimer le 2° du § 1er.
Verantwoording	Justification
Het geplande artikel 376, § 1, 2 ^o , van het WIB 92 belet de directeur een ambtshalve ontheffing te verlenen wanneer nopens de grond reeds een beslissing werd genomen.	L'article 376, § 1 ^{er} , 2 ^o , du CIR 1992 en projet empêche le directeur d'accorder un dégrèvement d'office lorsqu'une décision a déjà été prise sur le fond.
Dit is niet meer verantwoord in de hypothese dat de directeur, volgens de geest van het ontwerp, geen rechtsbevoegdheid meer heeft. Hij wordt niet meer geacht zijn bevoegdheid tot herziening van de aanslag te hebben uitgeput bij het nemen van de beslissing ten gronde.	Ceci ne se justifie plus dans l'hypothèse où le directeur n'a plus, dans l'esprit du projet, de pouvoir juridictionnel. Il n'est plus censé avoir épuisé son pouvoir de révision de l'imposition lors de la décision prise quant au fond.
Nr. 31 VAN DE HEER DELCROIX	Nº 31 DE M. DELCROIX
Art. 49	Art. 49
Dit artikel doen vervallen.	Supprimer cet article.
Verantwoording	Justification
In de artikelen 49 tot 53 van het ontwerp nr. 966/1 wordt gepoogd de verjaringstermijnen inzake BTW af te stemmen op de aanslagtermijnen inzake directe belastingen. De gewone verjaringstermijn inzake BTW van vijf jaar wordt afgeschaft en vervangen door termijnen van drie, vijf en zeven jaar.	Les articles 49 à 53 du projet n° 966/1 s'efforcent d'aligner les délais de prescription en matière de TVA sur les délais d'imposition en matière de contributions directes. Le délai de prescription ordinaire de cinq ans applicable en matière de TVA est supprimé et remplacé par les délais de trois, cinq et sept ans.
Deze zogenaamde gelijkschakeling van de verjaringstermijnen is aan hevige en unanieme kritiek onderhevig van alle daarover geconsulteerde fiscalisten.	Ce soi-disant alignement des délais de prescription est vivement et unanimement critiqué par tous les fiscalistes consultés.
Deze kritieken hebben onder meer betrekking op:	Ces critiques concernent notamment :
— het feit dat een verjaringstermijn kan worden gestuit, een aanslagtermijn inzake directe belastingen niet; wat tot gevolg	— le fait que le délai de prescription peut être interrompu, alors qu'un délai d'imposition en matière de contributions direc-

heeft dat wanneer inzake BTW de verjaring wordt gestuit, de termijnen nooit gelijklopend zullen zijn;

— het feit dat de zevenjarige termijn inzake BTW de facto neerkomt op een eeuwigdurende termijn, aangezien de onderzoekstermijn inzake BTW in principe onbeperkt blijft, in tegenstelling tot wat geldt inzake directe belastingen;

— het feit dat er inzake BTW een bepaling wordt ingevoerd (voorafgaande verwittiging van het gebruik van de verlengde verjaringstermijn), die inzake directe belastingen de verlenging van de onderzoekstermijn aankondigt, en niets te maken heeft met de verlenging van de aanslagtermijnen.

Nr. 32 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 50

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 31.

Nr. 33 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 51

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 31.

Nr. 34 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 52

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 31.

Nr. 35 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 53

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 31.

Leo DELCROIX.

tes ne le peut pas; il s'en suit que si la prescription est interrompue en matière de TVA, les délais ne seront jamais parallèles;

— le fait que le délai de sept ans en matière de TVA équivaut *de facto* à un délai perpétuel, puisque le délai d'investigation en matière de TVA reste en principe illimité, contrairement à ce qui se passe en matière de contributions directes;

— le fait que l'on introduit en matière de TVA une disposition (avertissement préalable de l'emploi du délai de prescription prorogé) qui annonce en matière de contributions directes la prorogation du délai d'investigation et n'a rien à faire avec la prorogation des délais d'imposition.

Nº 32 DE M. DELCROIX

Art. 50

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification à l'amendement n° 31.

Nº 33 DE M. DELCROIX

Art. 51

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification à l'amendement n° 31.

Nº 34 DE M. DELCROIX

Art. 52

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 31.

Nº 35 DE M. DELCROIX

Art. 53

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 31.

Nr. 36 VAN DE HEREN DELCROIX EN WEYTS

Art. 83

Tussen het voorgestelde derde en vierde lid van dit artikel een nieuw lid invoegen, luidende :

«Niettemin zullen de bezwaarschriften die nog bij de administratie hangende zijn en waarover op 31 december 2000 geen beslissing werd genomen, worden geacht op die datum te zijn ingewilligd.»

Verantwoording

Het aantal huidige geschillen is aanzienlijk en de termijn van 18 maanden die voortaan geldt om te beslissen over de bezwaarschriften die vanaf 1 juli 1998 worden ingediend, zal een bijkomende achterstand van de geschillen veroorzaken indien er ook geen termijn wordt vastgesteld om hierover te beslissen.

Er wordt voorgesteld om aan de gewestelijke directeurs tot 31 december 2000, zijnde 2,5 jaar, de tijd te laten om de oude achterstand in te halen.

Leo DELCROIX.
Johan WEYTS.

Nr. 37 VAN DE HEER DELCROIX

(Subsidiair amendement op amendement nr. 27)

Art. 31

In het voorgestelde artikel 375, WIB 92, het tweede lid van § 1 vervangen als volgt :

«De kennisgeving van de beslissing geschiedt bij ter post aangetekende brief, ten laatste 18 maanden na de datum waarop het bezwaarschrift werd ingediend.

Bij gebrek aan kennisgeving van de beslissing binnen de termijn bepaald in het vorige lid, wordt het bezwaarschrift geacht te zijn ingewilligd, onvermindert het recht van de administratie om de vordering van artikel 1385decies en volgende van het Gerechtelijk Wetboek in te dienen.»

Verantwoording

Volgens het huidige ontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken (nieuw artikel 1385undecies, Gerechtelijk Wetboek) kan de directeur na 18 maanden worden aangemaand om te beslissen; als hij dit niet doet en het uitblijven van een beslissing motiveert binnen zes maanden na deze aanmaning, wordt de beslissing geacht negatief te zijn en kan een rechtsvordering worden ingesteld. De beslissing wordt geacht positief te zijn indien het ontbreken van een beslissing niet is gemotiveerd.

Zo'n formule verhoogt niet alleen het aantal stappen in de procedure maar beperkt evenmin het volume van de rechterlijke

Nº 36 DE MM. DELCROIX ET WEYTS

Art. 83

Entre les troisième et quatrième alinéas proposés, insérer un alinéa nouveau, libellé comme suit :

«Cependant, les réclamations pendantes devant l'administration sur lesquelles il n'aura pas été statué le 31 décembre 2000 seront censées accueillies à cette date.»

Justification

Le contentieux actuel est important et le délai de 18 mois désor mais imparti pour statuer sur les réclamations introduites à partir du 1er juillet 1998 entraînera un retard supplémentaire du contentieux ancien si un délai n'est pas également mis pour statuer sur celui-ci.

Il est proposé de laisser jusqu'au 31 décembre 2000, soit deux ans et demi, aux directeurs régionaux pour liquider l'arriéré.

Nº 37 DE M. DELCROIX

(Amendement subsidiaire à l'amendement n° 27)

Art. 31

À l'article 375, CIR 92, remplacer le deuxième alinéa du § 1er par ce qui suit :

«La décision est notifiée par lettre recommandée à la poste, au plus tard 18 mois à compter de la date à laquelle la réclamation est introduite.

À défaut de décision notifiée dans le délai prévu à l'alinéa précédent, la réclamation est censée accueillie, sans préjudice du droit pour l'administration d'introduire l'action prévue à l'article 1385decies et suivants du Code judiciaire.»

Justification

Selon le projet actuel relatif à l'organisation judiciaire en matière fiscale (nouvel article 1385undecies du Code judiciaire), le directeur peut, après 18 mois, être mis en demeure de décider; s'il ne le fait pas et motive, dans les six mois de cette mise en demeure, l'absence de décision, la décision est censée être négative et une action peut être intentée en justice. La décision est censée être positive si l'absence de décision n'est pas motivée.

Outre qu'elle augmente le nombre des étapes de la procédure, cette formule ne limite pas le volume des contestations judiciaires,

geschillen aangezien de administratie niet wordt aangemoedigd om binnen korte termijn of zelfs maar binnen de termijn van 18 of 24 maanden te beslissen.

De tijdens het onderzoek in de bevoegde Kamercommissie ingevoerde verplichting om het gebrek aan beslissing te motiveren (zoniet wordt ze als positief beschouwd), is slechts in schijn een verbetering. Motieven om niet te beslissen zijn immers vaak gemakkelijk te vinden (gebrek aan manschappen, tijd, enz.) en betwistingen omtrent de geldigheid ervan dreigen stof te worden voor een beroep bij de Raad van State en tegelijkertijd voor fiscale vorderingen voor de rechtbanken van eerste aanleg.

Opmerkelijk is bovendien dat het ontwerp in strijd is met wat gewoonlijk in fiscale zaken wordt aangenomen, namelijk dat bij gebrek aan een beslissing, deze als positief wordt beschouwd. Dit geldt onder meer voor de fiscale «ruling» (artikel 345 van het WIB 1992 en overeenstemmende artikelen in de andere fiscale wetboeken), de vervanging van de factuur door een ander document (artikel 6 van het (BTW)-KB nr. 1 van 29 december 1992) en het bezwaarschrift tegen een gemeentelijke of provinciale taks (artikel 10 van de wet van 24 december 1996).

Tenslotte creëert de formule een volledige scheeftrekking ten opzichte van de procedure inzake BTW-geschillen, terwijl een van de bedoelingen van de hervorming is de geschillenprocedures in de twee takken van de fiscaliteit, die vaak met elkaar verbonden zijn, op elkaar af te stemmen en aldus te vereenvoudigen.

Het amendement beoogt dat bij gebrek aan een beslissing binnen 18 maanden na het bezwaarschrift, de beslissing positief wordt geacht, waarbij de administratie de mogelijkheid behoudt de zaak voor het gerecht te brengen om het geschil te beslechten, zoals dit het geval zal zijn voor de belastingplichtige. Hetzelfde beginsel gaat thans, *mutatis mutandis*, op voor de provinciale en gemeentebelastingen.

Dit heeft tot gevolg dat de administratie bij een laks optreden en bij het uitblijven van een beslissing (van afwijzing) wordt gesancioneerd doordat zij haar uitvoerbare titel jegens de belastingplichtige verliest. Dit kan de belastingplichtige die ernstige motieven heeft jegens een onterechte aanslag, heel wat kommer en kwel gedurende de rest van de procedure besparen.

Dit moet er de administratie toe aanzetten om een beslissing te nemen. Ofwel een afwijzende, ofwel een inwilligende.

Jegens belastingplichtigen die eventueel als dilatoir ervaren bezwaarschriften zouden indienen, moet het toch mogelijk zijn om in enkele pennentrekken de manifest ongegronde grieven af te wijzen?

De eventuele stilzwijgende aanvaarding van een bezwaarschrift impliceert een belastingontheffing; dit wordt verwezenlijkt door de wijziging van artikel 376 van het WIB 1992, dat aan de directeur vanaf het ogenblik dat de stilzwijgende aanvaarding definitief is geworden (en niet aan de rechtbank is voorgelegd) zes maanden de tijd laat om die uit te voeren.

De wijziging van artikel 41 heft de regel van de opschoring van de nalatigheidsinteressen op, die niet meer gerechtvaardigd is in de hypothese van een stilzwijgende positieve beslissing na 18 maanden.

Worden deze amendementen aanvaard, dan kunnen ook de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek worden aangepast die zouden worden ingevoerd in het ontwerp van wet betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken; daartoe wordt parallel een amendement nr. 12 ingediend dat artikel 8 van dit ontwerp volledig herschrijft (Zie Stuk Senaat, nr. 1-967/5, 1997-1998).

puisque l'administration n'est pas encouragée à décider à bref délai, ni même dans un délai de 18 ou de 24 mois.

L'obligation introduite lors de l'examen en commission compétente de la Chambre, de motiver l'absence de décision (sans quoi, elle est considérée comme positive) n'est qu'une amélioration apparente. Les motifs de ne pas décider sont souvent faciles à trouver (manque d'effectifs, de temps, etc.) et les contestations quant à leur validité risquent de fournir matière à recours au Conseil d'État et, en même temps, à des actions fiscales devant les tribunaux de première instance.

Il est en outre curieux que le projet aille à l'encontre de ce que l'on admet généralement en matière fiscale, à savoir qu'à défaut de décision, celle-ci est considérée comme positive. Ceci vaut notamment pour le «ruling» fiscal (article 345 CIR 1992 et articles correspondants des autres codes fiscaux), le remplacement de la facture par un autre document (article 6 de l'AR (TVA) n° 1 du 29 novembre 1992) et la réclamation en matière de taxe communale ou provinciale (article 10 de la loi du 24 décembre 1996).

Enfin, la formule instaure un décalage complet par rapport à la procédure en matière de litiges TVA, alors qu'un des objectifs de la réforme est d'aligner, et donc de simplifier, les procédures de contentieux dans les deux branches de la fiscalité, qui sont souvent liées.

L'amendement propose qu'à défaut de décision dans les 18 mois de la réclamation, la décision soit censée être positive, l'administration conservant la possibilité de porter l'affaire devant le juge pour faire trancher le litige, comme ce sera le cas pour le contribuable. Le même principe s'applique actuellement, *mutatis mutandis*, pour les taxes provinciales et communales.

Par conséquent, si elle fait preuve de laxisme et ne prend pas de décision (de rejet), l'administration sera sanctionnée du fait qu'elle perd son titre exécutoire à l'égard du contribuable. Ceci pourra épargner pas mal de soucis et de tourments, pendant le reste de la procédure, au contribuable qui a de sérieux motifs à l'encontre d'une taxation injuste.

Le but est d'inciter l'administration à prendre une décision, soit de rejet, soit d'acceptation.

Quant au contribuable qui introduirait éventuellement des réclamations perçues comme dilatoires, il doit tout de même être possible de réfuter en quelques traits de plume des griefs manifestement non fondés.

L'acceptation tacite éventuelle d'une réclamation implique un dégrèvement fiscal; cela est réalisé par la modification de l'article 376 CIR 1992, qui laisse au directeur six mois pour l'effectuer à compter du moment où l'acceptation tacite est devenue définitive (et n'a pas été soumise au juge).

La modification de l'article 41 abroge la règle de la suspension des intérêts de retard, qui n'est plus justifiée dans l'hypothèse d'une décision positive tacite après 18 mois.

Si ces amendements sont adoptés, on pourra également adapter les dispositions du Code judiciaire qui seraient introduites dans le projet de loi relatif à l'organisation judiciaire en matière pénale; à cet effet, nous déposons parallèlement un amendement n° 12 qui réécrit complètement l'article 8 dudit projet (voir doc. Sénat, n° 1-967/5, 1997-1998).

Nr. 38 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 45

Dit artikel vervangen als volgt:

«In artikel 445 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 22 juli 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden tussen het woord «wordt» en het woord «ingevorderd», de woorden «gevestigd en» ingevoegd;

2° in het derde lid worden de woorden «De minister van Financiën of zijn gemachtigde doet» vervangen door de woorden «De door de Koning aangewezen ambtenaren doen.»

Verantwoording

De amendementen nrs. 38 tot en met 56 worden hierna samen verantwoord, aangezien ze één geheel uitmaken.

In de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers werden op 22 december 1997 het wetsontwerp betreffende de beslechting van fiscale geschillen en het wetsontwerp betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken ingediend. Deze ontwerpen beogen in essentie een onpartijdige rechterlijke beoordeling in twee aanleggen in het leven te roepen ter beslechting van fiscale geschillen. In de Memorie van Toelichting wordt zijdelings verwezen naar de internationaalrechtelijke verplichting van België om zijn rechts-onderhorigen een eerlijk proces te waarborgen (artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en artikel 14(1) van het Internationaal Verdrag inzake Burgerlijke en Politieke Rechten).

Het strekt van de regering en de minister van Financiën tot eer dat zij de waarborgen van een eerlijk proces toepasselijk willen maken op de fiscale procedure, wetende dat het Belgische Hof van Cassatie, in overeenstemming met de huidige rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, vooralsnog oordeelt dat artikel 6 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens niet van toepassing is op de belastingheffing als zodanig en de geschillenregeling daaromtrent.

Een pregnante vaststelling is in dit verband dat de voornoemde internationale verdragsartikelen wél van toepassing zijn op administratieve fiscale sancties met een strafkarakter. Heel wat van de administratieve sancties behoren daartoe. Dit verdient de nodige aandacht. De Raad van State merkte dit al op in haar advies (nrs. 1341/1-1341/2, zitting 1997-1998, blz. 71-72).

Een andere achtenswaardige gebeurtenis is gelegen in twee relatief recente arresten van het Arbitragehof. Op 14 juli 1997 velde het Arbitragehof inderdaad twee arresten (nr. 40/97 en nr. 45/97) waarin de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboetes toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten — zij het zeer gedeeltelijk — ongrondwettelijk werden verklaard. Er werd immers geoordeeld dat de administratieve afhandeling van een sanctie, waarbij de administratie géén bevoegdheid heeft om een geldboete te milderen wegens haar onevenredig karakter of wegens verzachtende omstandigheden, discriminatoir is in vergelijking met de strafrechtelijke procedure.

(1) Wellicht per verschrijving wordt in de Memorie van Toelichting verwezen naar het artikel 10 van dat Verdrag.

Nº 38 DE M. DELCROIX

Art. 45

Remplacer cet article par le texte suivant :

«À l'article 445 du même Code, modifié par la loi du 22 juillet 1993, sont apportées les modifications suivantes :

1° au deuxième alinéa sont insérés, entre le mot «est» et le mot «recouvré», les mots «établi et»;

2° au troisième alinéa, les mots «Le ministre des Finances ou son délégué statue» sont remplacés par les mots «les fonctionnaires désignés par le Roi statuent.»

Justification

La présente justification s'applique aux amendements n°s 38 à 56 (inclus), qui forment un tout.

Le projet de loi relatif au contentieux en matière fiscale et le projet de loi relatif à l'organisation judiciaire en matière fiscale ont été déposés à la Chambre des représentants le 22 décembre 1997. Ces projets visent essentiellement à mettre en place une procédure judiciaire impartiale à deux degrés pour le règlement des litiges fiscaux. L'exposé des motifs fait indirectement référence à l'obligation faite par le droit international à la Belgique de garantir un procès loyal à ses ressortissants (article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme et article 14(1) du Pacte international relatif aux droits civils et politiques).

Il est à l'honneur du gouvernement et du ministre des Finances de vouloir rendre applicables les garanties d'un procès équitable à la procédure fiscale, sachant que la Cour de cassation belge, conformément à la jurisprudence actuelle de la Cour européenne des droits de l'homme, estime toujours que l'article 6 de la Convention européenne des droits de l'homme ne s'applique pas à la perception de l'impôt comme telle et au contentieux en la matière.

Il est piquant de constater à cet égard que les articles précités des conventions internationales sont bel et bien applicables aux sanctions fiscales administratives à caractère pénal. Pas mal de sanctions administratives appartiennent à cette catégorie. Cela mérite de retenir l'attention. Le Conseil d'État en a déjà fait l'observation dans son avis (doc. Chambre, n°s 1341/1-1341/2, session 1997-1998, pp. 71-72).

Autre événement remarquable : deux arrêts relativement récents de la Cour d'arbitrage. Le 14 juillet 1997 la Cour d'arbitrage a rendu deux arrêts (n° 40/97 et n° 45/97) déclarant illégale — très partiellement, il est vrai — la loi du 30 juin 1971 relative aux amendes administratives applicables en cas d'infraction à certaines lois sociales. Il a été jugé que la procédure de la sanction administrative, dans laquelle l'administration n'a pas le pouvoir de minorer une amende en raison de son caractère disproportionné ou pour des circonstances atténuantes, est discriminatoire par rapport à la procédure pénale.

(1) C'est sans doute par inadvertance que l'exposé des motifs renvoie à l'article 10 de la Convention.

Het spreekt voor zich dat het doelstelling van de wetgever moet zijn om wetgeving uit te vaardigen die in overeenstemming is met de internationaalrechtelijke verplichtingen van België en met de rechtspraak van het Arbitragehof.

De door de regering ingediende wetsontwerpen voldoen niet geheel aan die vereiste.

De regering meent immers aan de geschetste problemen tegemoet te kunnen komen door de rechtbank van eerste aanleg bevoegd te maken om over de administratieve sancties te oordelen. Deze beoordelingsbevoegdheid zou naar verluidt vervat zijn in de omschrijving «geschillen over de toepassing van een belastingwet». De regering meent dat daardoor aan de vereiste van rechterlijke controle is voldaan. In een handomdraai beslistte zij om de politiek nogal delicate kwijtscheldings- en milderingsbevoegdheden van de minister van Financiën af te schaffen.

Het is echter nog maar de vraag of de tekst van de voorgestelde ontwerpen tot gevolg heeft dat de rechtbanken een daadwerkelijke controle over de hoegroothed en de opportunité van de opgelegde geldboetes verkrijgen. Ook een rechtbank kan immers slechts de wet toepassen en nagaan of de belastingambtenaar die een geldboete heeft toegepast, de wettelijke schalen correct heeft toegepast. Zo zou de oplegging van een geldboete van 200 % (sic) van niet aan de Schatkist afgedragen BTW onvermijdelijk zijn ingeval er sprake is van bedrieglijk opzet. De rechtbank zou immers moeten vaststellen dat de wet door de betrokken belastingambtenaar correct is toegepast.

Nochtans worden in de fiscale praktijk op deze excessieve beboeting dagelijks milderingen toegepast. Dit gebeurt meestal niet door de minister van Financiën persoonlijk zoals bepaalde media het wensen af te schilderen, doch door de daartoe bevoegde ambtenaren (meestal een Gewestelijk Directeur, na advies door de plaatselijke controlediensten). In tal van dossiers leidt dit tot een evenwichtige en vlotte afdoening van geschillen tussen de belastingadministratie en de schatplachtinge, zonder overbodige gerechtelijke procedures, dito faillissementen, etc.

Als de administratieve kwijtschelding van geldboetes zou komen te vervallen, zijn de gevolgen onoverzichtelijk. Op die wijze zou bijvoorbeeld geen enkele belastingplichtige zijn toestand inzake BTW of successierechten nog spontaan recht kunnen zetten. De toepassing van een boete van 200% is zonder tegemoetkoming van de administratie immers wettelijk niet te vermijden in de gevallen waarin er met opzet een verkeerde aangifte was ingediend (wat in veel gevallen zo is).

De in de wetsontwerpen voorziene integrale afschaffing van deze administratieve milderingsbevoegdheid gepaard gaande met de bevoegdheidstoedeling aan de rechtbank van eerste aanleg om te oordelen over de «geschillen over de toepassing van een belastingwet», lijkt dus helemaal niet aan de in de Memorie van Toelichting gestelde objectieven tegemoet te komen, integendeel.

De voorgestelde amendementen willen aan dit probleem tegemoetkomen. Het is tot stand gekomen door rekening te houden met de volgende objectieven en omstandigheden :

— behoud van de onderkende verdiensten van het systeem van administratieve boetearfhandeling (door bij wijze van amendering alleen de bepaling over de bevoegdverklaring van de rechtbanken aan te passen en de afschaffing van de administratieve beoordelingsbevoegdheid gestand te houden, zou er een toevloed aan gerechtelijke geschillen ontstaan over te hoog geachte administratieve boetes, die vermeden had kunnen worden);

— de creatie van de mogelijkheid tot betere omkadering van het administratieve boetestelsel; de bevoegdheid om over de administratieve geldboetes te oordelen wordt toebedeeld aan daartoe door de Koning aangewezen ambtenaren in plaats van aan de «minister van Financiën»; in de praktijk kan de administratieve beboeting bijvoorbeeld afgehandeld worden door de directies van de nieuwe geïntegreerde controlecentra en/of door de Gewestelijke directeurs;

Il va de soi que l'objectif du législateur doit être d'édicter une législation qui soit conforme aux obligations de droit international de la Belgique et à la jurisprudence de la Cour d'arbitrage.

Les projets de loi déposés par le gouvernement ne répondent pas entièrement à cette exigence.

Le gouvernement pense pouvoir résoudre les problèmes susvisés en permettant au tribunal de première instance d'apprecier les amendes administratives. Ce pouvoir d'appréciation serait contenu dans le libellé «litiges relatifs à l'application d'une loi fiscale». Le gouvernement pense qu'il est de la sorte satisfait à l'exigence d'un contrôle judiciaire. En un tour de main, il a décidé de supprimer les pouvoirs, politiquement plutôt délicats, du ministre des Finances d'accorder des remises et des réductions.

Il reste cependant à savoir si le texte des projets proposés a pour effet de conférer aux tribunaux un contrôle effectif de la hauteur et l'opportunité des amendes infligées. Un tribunal ne peut lui aussi qu'appliquer la loi et vérifier si le fonctionnaire du fisc qui a infligé une amende a respecté les barèmes légaux. Ainsi l'imposition d'une amende de 200 % (sic) de la TVA non cédée au Trésor serait inéluctable en cas d'intention frauduleuse, le tribunal devant constater que l'agent du fisc concerné a correctement appliqué la loi.

Dans la pratique fiscale, pourtant, des réductions sont appliquées chaque jour à ces amendes excessives. Elles ne sont généralement pas accordées pour le ministre des Finances personnellement, ainsi que certains médias aiment à le décrire, mais par les fonctionnaires habilités (généralement le directeur régional, après avis des services de contrôle locaux). Dans beaucoup de dossiers, cela permet un règlement équilibré et rapide des litiges entre le fisc et le contribuable, sans procédure judiciaire, faillite, etc., superflues.

Si la remise administrative des amendes devait disparaître, les conséquences seraient imprévisibles. Aucun contribuable, par exemple, ne pourrait plus rectifier spontanément sa situation en matière de TVA ou de droits de succession. Sans l'intervention de l'administration, l'application d'une amende de 200% est légalement inévitable dans les cas d'introduction volontaire d'une déclaration inexacte (ce qui est souvent le cas).

La suppression intégrale prévue dans les projets de loi de ce pouvoir de réduction administrative, conjuguée à la compétence octroyée au tribunal de première instance de connaître des «litiges» concernant l'application d'une loi fiscale, paraît donc ne répondre nullement aux objectifs fixés dans l'exposé des motifs, au contraire.

Les amendements proposés entendent résoudre ce problème. Ils ont été rédigés en tenant compte des finalités et des circonstances suivantes :

— maintien des mérites reconnus du système de la procédure de l'amende administrative (en n'adoptant que la disposition déclarant les tribunaux compétents et en maintenant la suppression du pouvoir d'appréciation de l'administration, on provoquerait une avalanche d'actions en justice que l'on aurait pu éviter, sur les amendes administratives jugées trop élevées);

— création de la possibilité de mieux encadrer le régime de l'amende administrative; le pouvoir d'appréciation les amendes administratives est attribué à des fonctionnaires désignés à cet effet par le Roi au lieu de l'être au «ministre des Finances»; en pratique, le domaine de l'amende administrative pourra par exemple être traité par les directions des nouveaux centres de contrôle intégrés et/ou par les directeurs régionaux;

— inachtneming van de waarborgen van artikel 6 EVRM en artikel 14 BUPO-Verdrag; toekenning van een daadwerkelijke rechterlijke controlebevoegdheid; afschaffing van de ongelimiteerde cumulatiemogelijkheid tussen strafrechtelijke en administratieve sancties;

— de rechtspraak van het Arbitragehof.

De voorgestelde teksten werden gespiegeld aan de wet van 30 juni 1971 betreffende de administratieve geldboetes toepasselijk in geval van inbreuk op sommige sociale wetten, die in de loop der jaren zijn deugdelijkheid heeft bewezen. Uiteraard wordt rekening gehouden met de opmerkingen van het Arbitragehof bij deze wet.

In alle betrokken fiscale wetboeken worden gelijkaardige wetsartikelen ingevoegd.

Behoud van kwijtscheldingsmogelijkheid van geldboetes

— De schrapping van de bevoegdheid van de minister van Financiën om te beslissen over de kwijtschelding van geldboetes, wordt ongedaan gemaakt. Er wordt echter voor geopteerd om deze bevoegdheid toe te bedelen aan de door de Koning aangewezen ambtenaren. In eerste instantie kan de Koning deze bevoegdheid toewijzen aan de ambtenaren die heden ten dage gebruikelijk over deze verzoekschriften uitspraak deden (Gewestelijk directeur). Op termijn kan er eventueel voor geopteerd worden om deze bevoegdheid aan de directeurs van de controlecentra te verlenen of om speciale boete-inspecteurs te benoemen.

Behoud van de datingsbevoegdheid

— Ook de in de wetsontwerpen geplande schrappingen van de bevoegdheid van de administratie om dadingen te treffen, die in de meeste fiscale wetboeken terug te vinden is, wordt ongedaan gemaakt. Zoniet zou de administratie zelfs geen bevoegdheid meer hebben om haar eigen vergissen recht te zetten. De informele rechzettingsprocedure, die nochtans goed werkte in bijvoorbeeld het BTW-stelsel, dient niet te worden afgeschafft. Iedere administratieve filter voorafgaand aan het rechterlijk geschil voor de rechbank van eerste aanleg, zou daarmee verdwijnen. Dat lijkt niet de bedoeling van de regering of van de wetgever te zijn.

De verzoening van het administratieve sanctiestelsel met de strafrechtelijke vervolging

— Fundamenteel is de toevoeging aan alle fiscale wetboeken van een artikel dat de uitwerking vormt van de onontkoombare onverenigbaarheid van de strafrechtelijke vervolging cq. veroordeling en de oplegging van een administratieve geldboete.

Als deze onverenigbaarheid niet op wettelijke wijze wordt geregeld, bestaat het gevaar dat de gerechtshoven bij toepassing van artikel 14, 7^e, van het verdrag inzake Burgelijke en Politieke Rechten, tot de nietigheid van de laatst definitief geworden sanctie zouden moeten besluiten. *De facto* houdt dat een keuzerecht in voor de belastingplichtige. Naargelang hij al dan niet zijn rechtsmiddelen uitput, kan hij zelf een keuze maken tussen ofwel de oplegging van een geldboete of belastingverhoging ofwel een correctieke straf. De instandhouding van een wettelijke lacune, waardoor de beslissing over de stafmaat aan de belastingplichtige overgelaten wordt, lijkt niet verkieslijk.

Technisch is het voorgestelde artikel in grote lijnen een overname, *mutatis mutandis*, van het artikel 5 van de wet van 30 juni 1971. Algemeen wordt aan het openbaar ministerie de bevoegdheid verleend om te beslissen om al dan niet te vervolgen. De beslissing van het openbaar ministerie om te vervolgen, sluit echter van rechtswege de toepassing van administratieve sancties uit.

— respect des garanties de l'article 6 de la CEDH et de l'article 14 du Pacte CIPO; octroi au juge d'un pouvoir effectif de contrôle; suppression de la possibilité de cumuler sans limite sanctions pénales et administratives;

— la jurisprudence de la Cour d'arbitrage.

Les textes proposés s'inspirent de la loi du 30 juin 1971 relative aux amendes administratives applicables en cas d'infraction à certaines lois sociales, qui a fait ses preuves au fil des années. Il a bien entendu été tenu compte des remarques faites par la Cour d'arbitrage à propos de cette loi.

Des articles de loi similaires sont introduits dans tous les codes fiscaux concernés.

Maintien de la possibilité de remettre les amendes

— La suppression de la compétence du ministre des Finances de se prononcer sur la remise des amendes est abandonnée. On a choisi toutefois d'attribuer cette compétence aux fonctionnaires désignés par le Roi. Le Roi pourra d'abord confier cette compétence aux fonctionnaires qui se prononçaient habituellement aujourd'hui sur ces requêtes (directeur régional). À terme, on pourra choisir de l'attribuer aux directeurs des centres de contrôle ou nommer des inspecteurs spéciaux pour les amendes.

Maintien du pouvoir de transiger

— La suppression dans les projets de loi du pouvoir de l'administration de conclure des transactions, que l'on retrouve dans la plupart des codes fiscaux, est également abandonnée. Sans cela, l'administration n'aurait même plus le pouvoir de rectifier ses propres erreurs. La procédure informelle de rectification, qui fonctionnait pourtant bien dans le régime TVA, par exemple, ne doit pas être supprimée. On ferait disparaître tout filtre administratif préalable à la saisine du tribunal de première instance. Telle ne paraît pas être l'intention du gouvernement ou du législateur.

La conciliation du régime de la sanction administrative avec celui de la poursuite pénale

— L'insertion dans tous les codes fiscaux d'un article concrétisant l'inéluctable incompatibilité des poursuites pénales ou d'une condamnation avec l'imposition d'une amende administrative est une question fondamentale.

Si cette incompatibilité n'est pas réglée par la loi, il est à craindre qu'en application de l'article 14, 7e, du pacte relatif aux droits civils et politiques, les cours ne doivent conclure à la nullité de la dernière sanction devenue définitive, ce qui, pour le contribuable, implique *de facto* le droit de choisir. Selon qu'il épouse ou non ses recours, il peut faire lui-même un choix entre, soit l'imposition d'une amende ou la majoration d'impôt, soit une peine correctionnelle. Le maintien d'une lacune légale aboutissant à laisser au contribuable la décision du taux de la peine, n'est pas souhaitable.

Sur le plan technique, l'article proposé reprend dans les grandes lignes, *mutatis mutandis*, l'article 5 de la loi du 30 juin 1971. D'une manière générale, le ministère public se voit conférer le droit de décider de poursuivre ou non, mais la décision du ministère public de poursuivre exclut de plein droit l'application de sanctions administratives.

Net zoals in voornoemde wet wordt dus in principe voorrang verleend aan de strafgerichten. Dit lijkt het best verzoenbaar met de strafprocesrechtelijke en fiscale traditie.

Dat een administratieve sanctie geen uitwerking kent wanneer een straftoeteming genoegzaam rekening houden met het feit dat geen administratieve boete is opgelegd, en de strafmaat daaraan aanpassen. Desgewenst kunnen zij zelf een correctionele geldboete opleggen, die tot 500 000 frank kan belopen, of de verbeurde verklaring van het vermogensvoordeel uit het fiscale misdrijf uitspreken, of een zwaardere gevangenisstraf uitspreken.

Er wordt overigens ook voorzien dat de administratie, wanneer het parket tijdig beslist om niet te vervolgen, nog altijd kan beslissen om een geldboete of een belastingverhoging op te leggen. Zij dient in dat geval natuurlijk de aanslagtermijnen te respecteren.

De toevoeging «van rechtswege», betekent dat de belastingplichtige niet noodzakelijk een rechtsmiddel moet aanwenden tegen de oplegging van een geldboete of belastingverhoging. Indien hij weet heeft van een strafvervolging, welke ook de termijn is waarbinnen ze wordt ingesteld, zijn de administratieve boete en belastingverhoging terugbetaalbaar.

Hoewel de beslissing om te vervolgen in principe aan het openbaar ministerie wordt overgelaten, wordt in de amendementen ook in de schoot van de administratie een belangrijk beslissingsmoment behouden. Er wordt bovendien meer gewicht aan toegekend. Het gaat met name om de beslissing om aan het parket al dan niet aangifte te doen van een fiscaal misdrijf, bedoeld in artikel 29 van het Strafwetboek.

Dat de mogelijkheid om deze aangifte te doen wordt gekoppeld aan de beslissing om al dan niet een boete of belastingverhoging op te leggen, heeft tot belangrijk gevolg dat de aangifte van een fiscaal misdrijf een weloverwogen beslissing wordt. Ofwel wordt een administratieve boete of belastingverhoging opgelegd, ofwel wordt een strafklacht ingediend. Dit verhoogt enerzijds het serieus en het belang van de administratieve sanctie. Anderzijds wordt aan de beslissing om het parket op de hoogte te brengen van een fiscaal misdrijf, afhankelijk gemaakt van de beslissing om voorlopig geen boete of belastingverhoging op te leggen. Als er geen kans is dat een strafvervolging wordt ingesteld, lijkt dit zinloos.

Doordat er minder strafklachten zullen worden ingediend, zal dit de parketten trouwens toelaten om met des te meer aandacht de ingediende klachten te onderzoeken. De beslissing om een vervolging in te stellen zal met des te meer aandacht worden genomen. Thans is de beslissing om te vervolgen dikwijls een toevalstreffer.

De koppeling tussen de strafklacht en de boeteoplegging betreft weerom geen gunstmaatregel. De administratie kan perfect een hoge administratieve sanctie opleggen wanneer zij een hoge geldboete passender acht dan een strafrechtelijke vervolging en de aangifte bij het parket. In dat geval kan de discussie over de opportuniteit van de administratieve boete aan de Rechbank van Eerste Aanleg worden overgelaten. De Rechbank van Eerste Aanleg houdt in dat geval overigens ook rekening met het feit dat géén strafvervolging is ingesteld.

De rechterlijke controle over de opportuniteit van de geldboete

— De wijziging aan de voorgestelde tekst van artikel 569 Gerechtelijk Wetboek tenslotte moet toelaten onverkort de bedoeling van de wetgever te verduidelijken om de fiscale administratieve sancties, hoe ook geheten (administratieve boetes, fiscale geldboeten, belastingverhogingen, enz.), niet alleen op hun wettigheid te toetsen maar tevens op hun opportuniteit.

Tout comme dans la loi précitée, on doit donner en principe la priorité aux juridictions pénales. Cette solution paraît la plus compatible avec la tradition pénale et fiscale.

Le fait qu'une sanction administrative n'a plus d'effet en cas de poursuite pénale n'est pas une faveur. Lorsqu'il fixe le taux de la peine, le tribunal répressif peut tenir suffisamment compte de la circonstance qu'il n'est pas infligé d'amende administrative, et adapter la peine en conséquence. Le cas échéant, il peut infliger lui-même une amende correctionnelle pouvant aller jusqu'à 500 000 francs, ou prononcer la confiscation de l'avantage fiscal résultant du délit fiscal, ou prononcer une peine de prison lourde.

Il est d'ailleurs aussi prévu que, lorsque le parquet décide en temps voulu de ne pas poursuivre, l'administration pourra encore décider d'infliger une amende ou une majoration d'impôt. Elle devra, dans ce cas, évidemment respecter les délais d'imposition.

L'adjonction du terme «de plein droit» signifie que le contribuable ne doit pas nécessairement utiliser un recours contre l'imposition d'une amende ou d'une majoration d'impôt. S'il a connaissance d'une poursuite, quel que soit le délai dans lequel elle est intentée, l'amende administrative et la majoration d'impôt sont remboursables.

Bien que la décision de poursuivre soit en principe laissée au ministère public, les amendements prévoient de laisser à l'administration un important pouvoir de décision. Il lui est en outre donné davantage de poids. Notamment en ce qui concerne la décision de porter ou non un délit fiscal à la connaissance du parquet, en vertu de l'article 29 du Code pénal.

Le fait que cette possibilité soit liée à la décision d'infliger ou non une amende ou une majoration d'impôt a pour conséquence que la déclaration d'un délit fiscal devient une décision mûrement réfléchie. Soit on impose une amende administrative ou une majoration d'impôt, soit on dépose plainte au parquet. D'autre part, ceci augmente le sérieux et l'importance de la sanction administrative. D'autre part, la décision d'informer le parquet d'un délit fiscal est subordonnée à la décision de n'infliger provisoirement ni amende ni majoration d'impôt. S'il n'y a aucune perspective de voir intenter une action pénale, cela paraît inutile.

Étant donné qu'il y aura moins de plaintes aux parquets, ceux-ci pourront instruire avec d'autant plus d'attention celles qui leur parviendront. La décision d'intenter une poursuite sera prise avec d'autant plus de soin. Aujourd'hui, la décision de poursuivre a souvent quelque chose de fortuit.

La liaison entre la plainte pénale et l'imposition d'une amende n'a, à nouveau, rien d'une faveur. L'administration peut parfaitement imposer une sanction administrative élevée si elle estime qu'une forte amende est plus appropriée qu'une poursuite pénale et une dénonciation au parquet. Dans ce cas, la discussion sur l'opportunité de l'amende administrative peut être laissée au tribunal de première instance. Le tribunal de première instance tiendra d'ailleurs compte dans ce cas du fait qu'il n'a pas été intenté d'action pénale.

Le contrôle judiciaire de l'opportunité de l'amende

— La modification du texte proposé à l'article 569 du Code judiciaire, enfin, doit permettre d'indiquer clairement l'intention du législateur, qui est de contrôler non seulement la légalité mais aussi l'opportunité des sanctions administratives fiscales, quelle que soit leur dénomination (amende administrative, amende fiscale, majoration d'impôt, etc.).

Nr. 39 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 45bis (nieuw)

Een artikel 45bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 45bis. — Artikel 449 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen wordt vervangen door de volgende bepaling:

«*Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst ervan in acht genomen, de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten al dan niet vervolgt.*

Strafvervolging sluit van rechtswege administratieve sancties uit, ook wanneer de vervolging niet tot een strafrechtelijk veroordeling heeft geleid.

Na de beslissing tot oplegging van een belastingverhoging of van een geldboete kan aan de procureur des Konings over de gesanctioneerde feiten geen kennisgeving in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering meer worden gedaan. Onverminderd het tweede lid, kan na een aangifte in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, geen beslissing tot oplegging van belastingverhoging of geldboete meer worden genomen, tenzij het parket aan de administratie kennisgeeft van de beslissing om niet te vervolgen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 40 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 45ter (nieuw)

Een artikel 45ter (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 45ter. — Aan artikel 450 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen wordt vóór het huidige eerste lid als nieuw eerste lid de volgende tekst toegevoegd:

«Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 10 000 frank tot 500 000 frank of met één van die straffen alleen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nº 39 DE M. DELCROIX

Art. 45bis (nouveau)

Insérer un article 45bis(nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 45bis. — L'article 449 du Code des impôts sur les revenus est remplacé par la disposition suivante :

«Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, de poursuivre ou non les infractions aux dispositions du présent Code.

Les poursuites répressives excluent de plein droit les sanctions administratives, même dans les cas où lesdites poursuites n'ont pas abouti à une condamnation pénale.

Dès lors qu'il est décidé d'imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, les faits punis ne pourront plus être communiqués au procureur du Roi au sens de l'article 29 CIC. Sans préjudice de la disposition du deuxième alinéa, dès lors qu'une communication au sens de l'article 29 CIC aura été faite, on ne pourra plus prendre une décision visant à imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, excepté dans les cas où le parquet communique à l'administration sa décision de ne pas poursuivre.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement nº 38.

Nº 40 DE M. DELCROIX

Art. 45ter (nouveau)

Insérer un article 45ter(nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 45ter. — À l'article 450 du Code des impôts sur les revenus, il est inséré, avant l'alinéa 1er, un alinéa 1er (nouveau), rédigé comme suit :

«Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 10 000 francs à 500 000 francs ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contreviendra aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement nº 38.

Nr. 41 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 54

Dit artikel aanvullen met de volgende leden :

«In artikel 84, eerste lid van hetzelfde Wetboek worden de woorden «De minister van Financiën» vervangen door de woorden «de door de Koning aangewezen ambtenaren».

In artikel 84, tweede lid van hetzelfde Wetboek worden de woorden «De minister van Financiën beslist» vervangen door de woorden «De door de Koning aangewezen ambtenaren beslissen» en het woord «treft» door het woord «treffen».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 42 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 48bis (nieuw)

Een artikel 48bis (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 48bis. — Artikel 73 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst ervan in acht genomen, de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten al dan niet vervolgt.

Strafvervolging sluit van rechtswege administratieve geldboeten uit, ook wanneer de vervolging niet tot een strafrechtelijke veroordeling heeft geleid.

Na de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete kan aan de procureur des Konings over de gesanctioneerde feiten geen kennisgeving in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering meer worden gedaan. Onverminderd het tweede lid, kan na een aangifte in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, geen beslissing tot oplegging van administratieve geldboete meer worden genomen, tenzij het parket aan de administratie kennisgeeft van de beslissing om niet te vervolgen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nº 41 DE M. DELCROIX

Art. 54

Compléter cet article par les alinéas suivants :

«À l'article 84, premier alinéa, du même Code, remplacer les mots «au ministre des Finances» par les mots «aux fonctionnaires désignés par le Roi».

À l'article 84, deuxième alinéa, du même Code, remplacer les mots «Le ministre des Finances statue» par les mots «Les fonctionnaires désignés par le Roi statuent» et le mot «conclut» par le mot «concluent».

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 42 DE M. DELCROIX

Art. 48bis (nouveau)

Insérer un article 48bis (nouveau), libellé comme suit :

«Art. 48bis. — L'article 73 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

«Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, s'il poursuivra ou non la violation des dispositions du présent Code ou des arrêtés pris en exécution de celui-ci.

Les poursuites pénales excluent de plein droit des amendes administratives, y compris lorsque les poursuites n'ont pas entraîné de condamnation pénale.

Après la décision d'infliger une amende administrative, plus aucune notification au sens de l'article 29 du Code d'instruction criminelle ne peut être faite au procureur du Roi concernant les faits sanctionnés. Sans préjudice du deuxième alinéa, plus aucune décision d'infliger une amende administrative ne peut être prise après une déclaration au sens de l'article 29 du Code d'instruction criminelle, sauf si le parquet informe à l'administration la décision de ne pas poursuivre.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nr. 43 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 48ter (nieuw)

Een artikel 48ter (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 48ter. — Aan artikel 73bis van hetzelfde Wetboek wordt vóór het huidige eerste lid een nieuw eerste lid toegevoegd, luidende :

«Hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 10 000 tot 500 000 frank of met één van die straffen alleen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 44 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 60

Dit artikel doen vervallen.

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 45 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 61

Dit artikel vervangen als volgt :

«In artikel 219 van het Wetboek van registratie-, hypotheek- en griffierechten worden de volgende wijzigingen aangebracht :

A) in het eerste lid, de woorden «de minister van Financiën» vervangen door de woorden «de door de Koning aangewezen ambtenaren»;

B) in het tweede lid worden de woorden «Hij beslist» vervangen door de woorden «Zij beslissen» en het woord «gaat» vervangen door het woord «gaan».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nº 43 DE M. DELCROIX

Art. 48ter (nouveau)

Insérer un article 48ter(nouveau), libellé comme suit :

«Art. 48ter. — À l'article 73bis du même Code est ajouté, avant l'actuel premier alinéa, un premier alinéa nouveau, libellé comme suit :

«Est punie d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 10 000 à 500 000 francs ou d'une de ces peines seulement, la personne qui, dans une intention frauduleuse ou dans le but de nuire, enfreint les dispositions du présent Code ou des arrêtés pris en exécution de celui-ci.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 44 DE M. DELCROIX

Art. 60

Supprimer cet article.

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 45 DE M. DELCROIX

Art. 61

Remplacer cet article par ce qui suit :

«À l'article 219 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe sont apportées les modifications suivantes :

A) au premier alinéa, les mots «au ministre des Finances» sont remplacés par les mots «aux fonctionnaires désignés par le Roi».

B) au deuxième alinéa, les mots «Il statue» sont remplacés par les mots «Ils statuent» et le mot «conclut» est remplacé par le mot «concluent».

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nr. 46 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 65bis (nieuw)

Een artikel 65bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 65bis. — Artikel 260 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst ervan in acht genomen, de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten al dan niet vervolgt.*

Strafvervolging sluit van rechtswege administratieve geldboeten uit, ook wanneer de vervolging niet tot een strafrechtelijk veroordeling heeft geleid.

Na de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete kan aan de procureur des Konings over de gesanctioneerde feiten geen kennisgeving in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering meer worden gedaan. Onverminderd het tweede lid, kan na een aangifte in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, geen beslissing tot oplegging van administratieve geldboete meer worden genomen, tenzij het parket aan de administratie kennisgeeft van de beslissing om niet te vervolgen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 47 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 65ter (nieuw)

Een artikel 65ter (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 65ter. — Aan artikel 260bis van hetzelfde Wetboek wordt vóór het huidige eerste lid een nieuw eerste lid toegevoegd, luidende:

«*Hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 10 000 tot 50 000 frank of met één van die straffen alleen.*»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 48 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 66

Dit artikel aanvullen met de volgende leden:

«In artikel 141, eerste lid van het Wetboek der successierechten, gewijzigd bij de wet van 4 augustus

Nº 46 DE M. DELCROIX

Art. 65bis (nouveau)

Insérer un article 65bis (nouveau), libellé comme suit:

«Art. 65bis. — L'article 260 du même Code est remplacé par ce qui suit:

«Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, s'il poursuivra ou non la violation des dispositions du présent Code ou des arrêtés pris en exécution de celui-ci.

Les poursuites pénales excluent de plein droit des amendes administratives, y compris lorsque les poursuites n'ont pas entraîné de condamnation pénale.

Après la décision d'infliger une amende administrative, plus aucune notification au sens de l'article 29 du Code d'instruction criminelle ne peut être faite au procureur du Roi concernant les faits sanctionnés. Sans préjudice du deuxième alinéa, plus aucune décision d'infliger une amende administrative ne peut être prise après une déclaration au sens de l'article 29 du Code d'instruction criminelle, sauf si le parquet informe à l'administration la décision de ne pas poursuivre. »

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 47 DE M. DELCROIX

Art. 65ter (nouveau)

Insérer un article 65ter (nouveau), libellé comme suit:

«Art. 65ter. — À l'article 260bis du même Code est ajouté, avant le premier alinéa, un premier alinéa nouveau, libellé comme suit:

«Est punie d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 10 000 à 500 000 francs ou d'une de ces peines seulement, la personne qui, dans une intention frauduleuse ou dans le but de nuire, enfreint les dispositions du présent Code ou des arrêtés pris en exécution de celui-ci.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 48 DE M. DELCROIX

Art. 66

Compléter cet article par les dispositions suivantes :

«À l'article 141, premier alinéa, du Code des droits de succession, modifié par la loi du 4 août 1986, les

1986, worden de woorden «*de minister van Finan-*
ciën» vervangen door «*de door de Koning aangewe-*
zen ambtenaren».

In artikel 141, tweede lid van hetzelfde wetboek worden de woorden «*Hij beslist*» vervangen door de woorden «*Zij beslissen*» en het woord «*gaat*» door het woord «*gaan*».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 49 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 66bis (nieuw)

Een artikel 66bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 66bis. — Artikel 133 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst ervan in acht genomen, de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten al dan niet vervolgt.*

Strafvervolging sluit van rechtswege administratieve geldboeten uit, ook wanneer de vervolging niet tot een strafrechtelijke veroordeling heeft geleid.

Na de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete kan aan de procureur des Konings over de gesanctioneerde feiten geen kennisgeving in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering meer worden gedaan. Onverminderd het tweede lid, kan na een aangifte in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, geen beslissing tot oplegging van administratieve geldboete meer worden genomen, tenzij het parket aan de administratie kennisgeeft van de beslissing om niet te vervolgen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 50 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 66ter (nieuw)

Een artikel 66ter (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 66ter. — Aan artikel 133bis van hetzelfde Wetboek wordt vóór het huidige eerste lid een nieuw eerste lid toegevoegd, luidende:

«*Hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van*

mots «le ministre des Finances» sont remplacés par les mots «les fonctionnaires désignés par le Roi».

À l'article 141, deuxième alinéa, du même Code, les mots «*il statue*» sont remplacés par les mots «*ils statuent*» et le mot «*conclut*» par le mot «*concluent*».

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 49 DE M. DELCROIX

Art. 66bis (nouveau)

Insérer un article 66bis (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 66bis. — L'article 133 du même Code est remplacé par le texte suivant:

«Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, de poursuivre ou non les infractions aux dispositions du présent Code.

Les poursuites répressives excluent de plein droit les sanctions administratives, même dans les cas où lesdites poursuites n'ont pas abouti à une condamnation pénale.

Dès lors qu'il est décidé d'imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, les faits punis ne pourront plus être communiqués au procureur du Roi au sens de l'article 29 CIC. Sans préjudice de la disposition du deuxième alinéa, dès lors qu'une communication au sens de l'article 29 CIC aura été faite, on ne pourra plus prendre une décision visant à imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, excepté dans les cas où le parquet communique à l'administration sa décision de ne pas poursuivre.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 50 DE M. DELCROIX

Art. 66ter (nouveau)

Insérer un article 66ter (nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 66ter. — À l'article 133bis du même Code, il est inséré, avant le premier alinéa, un alinéa premier nouveau, rédigé comme suit:

«Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 10 000 francs à 500 000

de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 10.000 tot 500.000 frank of met één van die straffen alleen».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 51 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 68

Dit artikel aanvullen met de volgende leden :

«In artikel 74, eerste lid van het Wetboek der zegelrechten, gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1986, worden de woorden «de Minister van Financiën» vervangen door de woorden «de door de Koning aangewezen ambtenaren».

In artikel 74, tweede lid van hetzelfde wetboek worden de woorden «Hij beslist» vervangen door de woorden «Zij beslissen» en het woord «gaat» door het woord «gaan».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 52 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 68bis (nieuw)

Een artikel 68bis (nieuw) invoegen, luidende :

«Art. 68bis. — Artikel 66 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst ervan in acht genomen, de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten al dan niet vervolgt.

Strafvervolging sluit van rechtswege administratieve geldboeten uit, ook wanneer de vervolging niet tot een strafrechtelijke veroordeling heeft geleid.

Na de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete kan aan de procureur des Konings over de gesanctioneerde feiten geen kennisgeving in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvoering meer worden gedaan. Onverminderd het tweede lid, kan na een aangifte in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvoering, geen beslissing tot oplegging van administratieve geldboete meer worden genomen, tenzij het parket aan de administratie kennisgeeft van de beslissing om niet te vervolgen.»

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

francs ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contreviendra aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution. »

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 51 DE M. DELCROIX

Art. 68

Compléter cet article par les deux alinéas suivants :

«À l'article 74, premier alinéa, du Code des droits de timbre, modifié par la loi du 4 août 1986, remplacer les mots «le ministre des Finances» par les mots «les fonctionnaires désignés par le Roi».

À l'article 74, deuxième alinéa, du même Code, remplacer les mots «il statue» par les mots «ils statuent» et «conclut» par le mot «concluent».

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 52 DE M. DELCROIX

Art. 68bis (nouveau)

Insérer un article 68bis (nouveau), rédigé comme suit :

«Art. 68bis. — L'article 66 du même Code est remplacé par le texte suivant:

«Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, de poursuivre ou non les infractions aux dispositions du présent Code.

Les poursuites répressives excluent de plein droit les sanctions administratives, même dans les cas où lesdites poursuites n'ont pas abouti à une condamnation pénale.

Dès lors qu'il est décidé d'imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, les faits punis ne pourront plus être communiqués au procureur du Roi au sens de l'article 29 CIC. Sans préjudice de la disposition du deuxième alinéa, dès lors qu'une communication au sens de l'article 29 CIC aura été faite, on ne pourra plus prendre une décision visant à imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, excepté dans les cas où le parquet communique à l'administration sa décision de ne pas poursuivre.»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nr. 53 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 68ter (nieuw)

Een artikel 68ter (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 68ter. — Aan artikel 66bis van hetzelfde Wetboek wordt vóór het huidige eerste lid een nieuw eerste lid toegevoegd, luidende:

«*Hij die met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 10 000 tot 500 000 frank of met één van die straffen alleen.*».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 39.

Nr. 54 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 73

Dit artikel wordt aangevuld met de volgende leden:

«In artikel 202⁴, eerste lid van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 13 juni 1951 en gewijzigd bij de wet van 4 augustus 1986, worden de woorden «de Minister van Financiën vervangen door «de door de Koning aangewezen ambtenaren».

In artikel 202⁴, tweede lid van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «Hij beslist» vervangen door de woorden «Zij beslissen» en het woord «gaat» door het woord «gaan».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 55 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 73bis (nieuw)

Een artikel 73bis (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 73bis. — Artikel 207 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«*Het openbaar ministerie beslist of het, de ernst ervan in acht genomen, de overtreding van de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten al dan niet vervolgt.*

Strafvervolging sluit van rechtswege administratieve geldboeten uit, ook wanneer de vervolging niet tot een strafrechtelijke veroordeling heeft geleid.

Nº 53 DE M. DELCROIX

Art. 68ter (nouveau)

Insérer un article 68ter(nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 68ter. — À l'article 66bis du même Code, il est inséré, avant l'alinéa premier, un alinéa premier nouveau, rédigé comme suit:

«*Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 10 000 francs à 500 000 francs ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contreviendra aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution.*»

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 54 DE M. DELCROIX

Art. 73

Compléter cet article par les deux alinéas suivants :

«À l'article 202⁴, premier alinéa, du même Code, inséré par la loi du 13 juin 1951 et modifié par la loi du 4 août 1986, les mots «ministre des Finances» sont remplacés par les mots «les fonctionnaires désignés par le Roi».

«À l'article 202⁴, deuxième alinéa, du même Code, les mots «il statue» sont remplacés par les mots «ils statuent» et le mot «conclut» par le mot «concluent».

Justification

Voir la justification donnée à l'amendement n° 38.

Nº 55 DE M. DELCROIX

Art. 73bis (nouveau)

Insérer un article 73bis(nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 73bis. — L'article 207 du même Code est remplacé par le texte suivant:

«*Le ministère public décide, compte tenu de la gravité des faits, de poursuivre ou non les infractions aux dispositions du présent Code.*

Les poursuites répressives excluent de plein droit les sanctions administratives, même dans les cas où lesdites poursuites n'ont pas abouti à une condamnation pénale.

Na de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete kan aan de procureur des Konings over de gesanctioneerde feiten geen kennisgeving in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering meer worden gedaan. Onverminderd het tweede lid, kan na een aangifte in de zin van artikel 29 van het Wetboek van strafvordering, geen beslissing tot oplegging van administratieve geldboete meer worden genomen, tenzij het parket aan de administratie kennisgeeft van de beslissing om niet te vervolgen. »

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 56 VAN DE HEER DELCROIX

Art. 73ter (nieuw)

Een artikel 73ter (nieuw) invoegen, luidende:

«Art. 73ter. — Aan artikel 207bis van hetzelfde Wetboek wordt vóór het huidige eerste lid een nieuw eerste lid toegevoegd, luidende :

«Hij die, met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, de bepalingen van dit Wetboek of van de ter uitvoering ervan genomen besluiten overtreedt, wordt gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot twee jaar en met geldboete van 10 000 frank tot 500 000 frank of met één van die straffen alleen. »

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 38.

Nr. 57 VAN DE HEER D'HOOGHE

Art. 31

Het voorgestelde artikel 375, § 2, WIB 92 doen vervallen.

Verantwoording

Gezien de directeur der belastingen zich bij de afhandeling van een bezwaarschrift dient te beperken tot de elementen vervat in het oorspronkelijk bezwaarschrift, wordt het risico van een lichtzinnig ingediend bezwaarschrift relatief groot. Gezien in het geval van schrapping van § 2 van het artikel 375 WIB, bezwarende elementen die in de loop van het onderzoek zouden aan het licht komen, ook kunnen in aanmerking genomen worden voor de vestiging van de belasting, zal dit minder eerlijke belastingplichtigen afschrikken. De rechtmatige belangen van eerlijke belastingplichtigen blijven evenwel gevrijwaard. De juridische overwegingen voor de huidige § 2 vervallen, nu de directeur niet langer over rechterlijke macht beschikt.

Jacques D'HOOGHE.

Dès lors qu'il est décidé d'imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, les faits punis ne pourront plus être communiqués au procureur du Roi au sens de l'article 29 CIC. Sans préjudice de la disposition du deuxième alinéa, dès lors qu'une communication au sens de l'article 29 CIC aura été faite, on ne pourra plus prendre une décision visant à imposer un accroissement d'impôt ou une amende fiscale, excepté dans les cas où le parquet communique à l'administration sa décision de ne pas poursuivre. »

Justification

Voir la justification à l'amendement n° 38.

Nº 56 DE M. DELCROIX

Art. 73ter (nouveau)

Insérer un article 73ter(nouveau), rédigé comme suit:

«Art. 73ter. — À l'article 207bis du même Code, il est inséré, avant l'alinéa premier, un alinéa premier nouveau, rédigé comme suit :

«Sera puni d'un emprisonnement de huit jours à deux ans et d'une amende de 10 000 francs à 500 000 francs ou de l'une de ces peines seulement, celui qui, dans une intention frauduleuse ou à dessein de nuire, contreviendra aux dispositions du présent Code ou des arrêtés pris pour son exécution. »

Justification

Voir la justification à l'amendement n° 38.

Nº 57 DE M. D'HOOGHE

Art. 31

Supprimer l'article 375, § 2, CIR 92, proposé.

Justification

Étant donné que le directeur des contributions, lors du traitement d'une réclamation, doit se limiter aux éléments contenus dans la réclamation initiale, le risque de réclamation introduite à la légère est relativement élevé. Étant donné que si on supprime le § 2 de l'article 375 CIR, les éléments aggravants qui apparaîtraient au cours des investigations pourront également être pris en compte pour l'établissement de l'impôt, ceci dissuadera les contribuables peu honnêtes, tandis que les intérêts légitimes des contribuables honnêtes resteront préservés. Les considérations juridiques justifiant le § 2 actuel tombent, vu que le directeur ne dispose plus du pouvoir juridictionnel.